

సనాతన సారథి

మే 2016

“ఈశ్వరాంబ సుతమ్ వందే పరిపూర్ణ ప్రేమ విగ్రహమ్”

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 59
సంచిక 5

మే 2016

ప్రచురణ తేదీ
ఏప్రిల్ 23

1. తొలి పలుకు	సంపాదకీయం	4
2. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	6
3. 'మాతృదేవో భవ'	'ఈశ్వరమ్మ డే' సందేశం	11
4. ఆరోగ్య ప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి (30వ భాగం)	డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి	15
5. దేహం మూడు మెట్ల నిచ్చెన	అవతారవాణి	18
6. నిర్ణేత విధాత (కవీనాం కవిః)	చీమలకొండ జయాశాస్త్రి	21
7. సాయికళామతల్లికి నీరాజనం (ద్వితీయ భాగం)	చంద్రమౌళి రమాదేవి	25
8. ప్రేమసాధన	డా॥ వజ్రల సత్యకమలాకర్	28
9. జ్ఞాపకాల పందిరి (53వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	31
10. మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి (59వ భాగం)	బి.వి. రమణరావు	34
11. సాయిగీత	పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ	37
12. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	38
13. శాంతి ఎక్కడ దొరుకుతుంది?	చిన్నకథ	41

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం

ఎడిటర్ : బి.వి. రమణరావు

అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

టెలిఫోన్ : 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) STD : 08555 ISD CODE: 0091-8555

గమనిక: అద్రుసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రక్కన చందాగడుపు ఎంతవరకు ఉన్నదో సూచించడం జరిగింది. మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

అధికారికమైన వెబ్సైట్లు : ప్రచురణల విభాగం, సాధనా ట్రస్టు: www.srisathyaipublications.com

భగవాన్ ఫోటోలు: www.saireflections.org ప్రశాంతి సమాచారం: www.theprasanthireporter.org

E-mail: subscriptions@sssbpt.org, editor@sssbpt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ముద్రాపకుడు, ప్రచురణకర్త : కె.ఎస్. రాజన్

“దశరథుని భార్యలు ముగ్గురూ గుణవంతులే, అన్యోన్యత కలవారే. ‘కైకేయి అన్యాయమైన కోరిక కోరి అశాంతిని కల్గించింది కదా!’ అని మీరనుకోవచ్చు. కాని, ఇది కైక తనంతట తానుగా చేసింది కానేకాదు. ఆమె దైవాజ్ఞ ప్రకారం నడచుకొంది. ఒకనాడు ఆమె రామునికి విలువిద్య నేర్పే సమయంలో రాముడు, తాను రాక్షస సంహారంకోసం వచ్చానని, దానికి తగిన ఘోష వేయాలని ఆమెను కోరాడు. రాముణ్ణి అరణ్యానికి పంపితేగాని అది సాధ్యం కాదు. అందుకే ఆమె ఆవిధమైన కోరికలు కోరి నెరవేర్చుకుంది.... భరతునికంటే మిన్నగా రాముణ్ణి ప్రేమించింది, కైకేయి. అటువంటి వ్యక్తి ఎందుకీ కోరికలు కోరిందని భరతునికికూడా ఆశ్చర్యం కల్గింది. అతడు వచ్చి ప్రశ్నించినప్పుడు, ‘నాయనా! ఇదంతా భగవత్సంకల్పమే’ అని సమాధానం చెప్పింది. లోకరీతిగా, మంథర చేసిన దుర్బోధపల్ల కైక చెడిపోయిందని భావిస్తున్నాము. నిజానికి, మంథర మాట వినేటటువంటి అమాయకురాలు కాదు కైక. ఆమె మహాగుణవంతురాలు, సాధ్వీమణి” అన్నారు, భగవాన్. రాముని సంకల్పానికి అనుగుణంగా కైకేయి కోరిన రెండు కోరికలు దశరథుని మదిలో సృష్టించిన ప్రళయ భయంకరమైన పెనుతుపానును **రామకథా రసవాహిని** (27వ భాగం)లో శ్రీ సాయిరాముడు వర్ణించిన తీరు అపూర్వం, అనితర సాధ్యం.

ఈనాడు శ్రీరాముడు పితృవాక్య పరిపాలనకు ప్రాధాన్యతనిస్తే. ఈనాడు శ్రీ సాయిరాముడు మాతృమూర్తి కోరిక మేరకు పుట్టపర్తిని తమ అవతార కేంద్ర స్థానంగా తీర్చిదిద్ది, “జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసీ” అన్న సూక్తిని ఆచరణాత్మకంగా చాటిచెప్పారు. అంతేకాదు. ఆ తల్లి పుట్టపర్తి గ్రామప్రజల సౌకర్యార్థం ఒక బడిని, ఒక ఆస్పత్రిని, త్రాగునీటి వసతిని కోరితే స్వామి ఆయా రంగాలలో విశ్వవిఖ్యాతి గాంచిన బృహత్సేవా పథకాలను మానవాళికి ప్రసాదించారు. పుట్టపర్తిలో ప్రభవించిన శ్రీ సత్యసాయి కల్పతరువు విశ్వమంతటా శాఖోపశాఖలుగా విస్తరించి మానవాళికి చల్లని నీడను అందిస్తున్నదంటే, అది

ఆ జాలి గుండెల తల్లి చలవే మరి. కనుకనే, స్వామి “ఈశ్వరాంబాసాధ్వీ ఎత్తి పెంచుటకదా సత్యనారాయణుడు విశ్వఖ్యాతి చెందె” అంటూ మాతృశ్రీ గుణగణములను బహుధా శ్లాఘించారు. తల్లి చేసే సద్బోధలనే పునాదుల పైననే గొప్ప ఆనంద సదనాలు నిర్మితమవుతాయన్న సందేశాన్నిస్తుంది, **మాతృదేవో భవ.**

స్నానం చేసిన తర్వాత విడిచిన బట్టలు వేసుకున్నా, స్నానంచేయకుండా ఉతికిన దుస్తులు ధరించినా మనసుకు అష్టాదంగా ఉండదు కదా! అలాగే ఆరోగ్య ఆనందాల ననుభవించాలన్న అంతశ్శుద్ధి, బహిష్శుద్ధి రెండూ అవసరం అన్నారు, భగవాన్. బయట తెల్లని డ్రస్సు వేసుకుని లోపల నల్లగా ఉంటే ప్రయోజనమేమి? అని ప్రశ్నించారు. శారీరక మానసిక పారిశుద్ధ్యముగురించి, పారిశుద్ధ్య లోపమువలన సంక్రమించే వ్యాధులు, తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను గురించి తెలియజేస్తుంది, **ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి.**

విభీషణుడు తన హితబోధలను పెడచెవిని పెట్టిన రావణుణ్ణి తృణించి, రాముని సన్నిధికి వచ్చి, “రామా! నేను నీవాడను” అని శరణువేడగా, శత్రువుయొక్క సోదరుడికి ఆశ్రయం ఇవ్వడం అంత శ్రేయస్కరం కాదని సుగ్రీవుడు తన అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తాడు. అప్పుడు రాముడు, “నీవాడనని ఒకపరియన ఏవాడైననేమి, ఏలుదు వానిన్” అని స్పష్టం చేస్తాడు. ఈ ఘట్టాన్ని వివరిస్తూ, ‘దేవా! నేను నీవాడను’ అనడమే దైవప్రేమను సంపాదించుటకు తొలిమెట్టు అన్నారు, భగవాన్. అయితే, ఈ తొలిమెట్టు ఎక్కడానికి అడ్డు తగిలేది ఏమిటి? దానిని అధిగమించే మార్గమేమిటి? ఈ తొలిమెట్టును ఎక్కిన తర్వాత మిగిలిన రెండు మెట్లను సులభంగా అధిరోహించి అద్వైతసిద్ధిని పొందవచ్చునన్న సందేశాన్నిస్తుంది, **దేహము మూడు మెట్ల నిచ్చెన.**

“నా తత్త్వమును ఈనాడు కాదు, వేయి సం॥లు తపస్సు చేసిననూ, లోకములో సర్వులూ యేకమై విచారణ సలిపిననూ తెలిసికొనలేరు” అని ఉద్ఘాటించారు, భగవాన్.

ద్వారకలో పేరుమోసిన ఒక చిత్రకారుడు కృష్ణ భగవానుని చిత్రమును గీసి వారిని మెప్పించాలని ప్రయత్నించాడట. నిత్యం కృష్ణుని ఎదుట కొద్దిసేపు కూర్చుని, వారి దివ్య రూపాన్ని మనసులో స్మరించుకుంటూ ఇంటికి వెళ్ళి చిత్రాన్ని గీసేవాడు. మరుసటిరోజు దానిని కృష్ణుని సన్నిధికి తీసుకు వెళ్ళినప్పుడు తాను చిత్రించిన రూపానికి, ఎదురుగా చూస్తున్న రూపానికి తేడా కనిపించేది. ఇలా పలుమార్లు జరిగిన తరువాత, నారద మహర్షి సలహా మేరకు, ఒకరోజు ఒక పెద్ద అద్దాన్ని తీసుకువెళ్ళి కృష్ణుని ఎదుట ఉంచి వారి పాదాలపై పడ్డాడు. నిత్యనూతనంగా ప్రకాశించే స్వామి తత్వాన్ని గ్రహించడానికి మనం చేసే ప్రయత్నంకూడా అటువంటి వృథాప్రయాసయే! మన చిత్తమనే అద్దాన్ని పరిశుద్ధం గావించుకొని అంతర్ముఖుల మైనప్పుడే ఆ చిన్మయమూర్తి తత్వాన్ని గ్రహించగలమన్న సందేశాన్నిచ్చే రచన, **నిర్ణీత విధాత**.

అక్బర్ చక్రవర్తి ఒక దేవాలయంలో తాన్సేన్ గురువు గారి గానామృతాన్ని ఆస్వాదించి పరవశించి, ‘తాన్సేన్! నీ గానం ఏనాడూ నా హృదయాన్ని అంతగా రంజింప జేయలేదు’ అన్నాడు. అప్పుడు తాన్సేన్, ‘మహారాజా! మా గురువుగారు భగవంతునికోసం పాడుతారు, నేను మీకోసం పాడుతాను. అదే వ్యత్యాసం’ అన్నాడు. ఈ ఉదంతాన్ని వివరిస్తూ, కళాకారులు హరికి దాసులు కావాలేగాని, సిరికి దాసులు కాకూడదని ఉద్బోధించారు, భగవాన్. ఆవిధంగా భగవదర్పితమై ఆధ్యాత్మిక భావాలను ప్రేరేపించినప్పుడు ‘ఫైన్ ఆర్ట్స్’ అనేవి ‘ఫైనెస్ట్ ఆర్ట్స్’ (ఉత్తమోత్తమ కళలు)గా భాసిల్లుతాయన్న భగవాన్ సందేశాన్ని ప్రతిబింబించే రచన, **సాయికళామతల్లికి నీరాజనం** (ద్వితీయ భాగం)

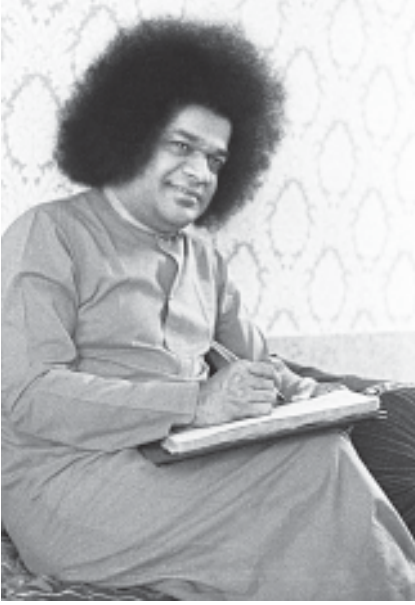
“అంతా సాయిమయం; జగమంతా సాయిమయం” అని మీరు భజన కీర్తనలు పాడుతున్నారు కదా! మరి ఈ సాయి ఒక్కడిమీదనే మీకు ప్రేమ ఎట్లా ఉంటుంది? భజన హాలులో స్వామి పటాలు అనేకం ఉంటాయి... ప్రతి పటమూ నేనేనని భావించి మీరు గౌరవిస్తున్నారు... అదేవిధంగా, ప్రతి మనిషీ నా పటమే, ప్రతి జీవీ నేనే...” అని ఉద్ఘాటించారు, భగవాన్. కాబట్టి, స్వామిని

ప్రేమించడమంటే అందరినీ ప్రేమించడమన్నమాట. ప్రకాశించే చంద్రుణ్ణి చూడవలెనన్న పెట్రోమాక్సు లైటు అవసరం లేదు. చంద్రుని ప్రకాశంతోనే చంద్రుని చూడ వచ్చు. అట్లే, ప్రేమస్వరూపులైన స్వామిని పొందడానికి మనము చేయవలసింది, **ప్రేమ సాధన**.

దేశ భవిష్యత్తు విద్యార్థులపైననే ఆధారపడి ఉంది. కనుకనే, విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యతోపాటు ఉత్తమ విలువలను కూడా అందించవలసిన అవసరాన్ని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వాలు గుర్తిస్తున్నాయి. వెస్టిండీస్ లో స్థానిక ప్రభుత్వాల సహకారంతో సాయి సంస్థలు సాయి విద్యావిధాన వ్యాప్తికై చేస్తున్న అవినశ కృషిని వివరిస్తుంది **జ్ఞాపకాల పందిరి** (53వ భాగం)

అది 1975 విజయదశమిరోజు. పిల్లలకు వాడుగులు చేస్తామని స్వామి చెప్పారు కదా అని అప్పటి అనంతపురం జిల్లా కలెక్టర్ చక్రవర్తి తన భార్యాపిల్లలతో పుట్టపర్తికి వచ్చారు. ‘భగవాన్ బిజీగా ఉన్నారు. వెళ్లాలనుకుంటే మీరు అనంతపురం తిరిగి వెళ్ళవచ్చు’ అని ఉదయం తొమ్మిది గంటలకు కబురందింది. ‘నాకేమీ తొందరలేదు. ఉంటా మ’ని ఆయన జవాబు చెప్పారు. గంట గంటకు స్వామి నుండి అదే కబురు మళ్ళీమళ్ళీ వచ్చింది. భగవాన్ కి తీరికయ్యేంతవరకు వేచి ఉంటామని ఆయన జవాబు పంపిస్తూనే ఉన్నారు. చివరకు 12 గంటల తరువాత భగవాన్ వాళ్ళని పూర్ణచంద్ర హాలులోకి పిలిచి ఆశీర్వదించారు. ఆరోజు సాయంత్రం పిల్లల వాడుగులు చేశారు. అయితే, తర్వాత ఆయనకు తెలిసిన విషయ మేమిటంటే, “చక్రవర్తి ఇక్కడే ఉన్నాడు. నేనతడిని వెళ్ళిపొమ్మన్నాను. కానీ అతను వెళ్ళిపోకుండా ఉన్నాడా, అతని జీవితం కొత్త మలుపు తిరుగుతుంది. వెళ్ళాడా, మరోవిధంగా మారుతుంది” అని స్వామి ఆ సమయంలో తమ చెంత ఉన్న సన్నిహిత భక్తులతో అన్నారు. అదృష్టవశాత్తు ఆయన వెళ్ళలేదు. అందుకే ఆయన జీవితం ఆ ‘మహామహిమాన్విత ప్రేమావతారి’ వైపు తిరిగింది. “ఆరోజు నేనిక్కడ ఉండిపోవాలనుకోవడం కూడా నా ప్రయోజకత్వమేం కాదు, స్వామి అనుగ్రహమే” అంటారాయన.

-సం॥

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత

రామేకోఢార్థో వాహ్ని

(గత సంచిక తరువాయి - 27వ భాగం)

వెంటనే కైక, అమితానందముతో లేచి కూర్చొని దశరథుడు అనుకూలుడుగా మారినట్లు సంతోషించి మరింత ప్రేమను చూపుచూ, “రాజా! రాముని సాక్షిగా మీరు మాట చెల్లించునటుల శపథము చేసితిరి, ఇది నిజమేనా!” అని అడుగుచూ “రాజా! మీరు సత్యసంధులు, పరమధార్మికులు, మహా పరాక్రమవంతులు. దేవాసుర యుద్ధము మీకు జ్ఞాపకముండకపోదు. అయినను నేను మరొకపరి తమకు హెచ్చరించును. ఆ రాత్రి శంఖరాసురుడు అందరినీ సంహారము చేయగా, మీరు కడయాపిరితో బాధ పడుచుంటిరి. ఆనాడు నేనే మీకు సహాయము చేయకున్న, మెలకువతో కాపాడకుండిన, మీరేమయి ఉండెడివారో మీకే తెలుసు. అట్టి పవిత్ర త్యాగమునకు మెచ్చి, కైకా! నా ప్రాణమునే కాపాడితివి. అట్టి నీకు నేను ఏమి ప్రత్యుపకారముగా ఇవ్వగలను? ఏమయినను సరే, రెండు వరములు కోరుకొనుము, తప్పక

నేను నీకిత్తును. నా కృతజ్ఞత చెల్లించును” అని మీరు నన్ను కోరితిరి. అందుకు నేను, మీరు క్షేమంగా బ్రతికినదే పదివేలుగా భావించి, ‘నాథా! నాకేమియూ అక్కరలేదు. కావలసిన సమయమున కోరుకొందును. ఆ రెండు వరములు మీచెంతనే దాచిపెట్టుకొనుడు. నాకవసరమైనప్పుడు ఇప్పించుకొందున’ని అతి వినయముతో ప్రార్థించితిని. అందులకు తమరుకూడ ఆనందించి నా త్యాగమును మెచ్చుకొని నా జీవితములో ఎప్పుడు అడిగిననూ నిధివంటి నీ రెండు కోరికలనూ, ఎట్టి అడ్డూచెప్పక అందింతునని సెలవిచ్చితిరి. ఇవి మీకు మదియందుండియే యుండును కదా!

తమరు భూమినేలు ప్రభువులు. ఆడి తప్పనివారు. కాన, ఆనాడు నేను మీచెంత దాచిన రెండు వరములు నాకిచ్చి నన్నానందపరచుమని ప్రార్థించుచున్నాను. నేను నూతన కోరికలేమాత్రమునూ కోరుటలేదు. ఆనాడు మీరు నాకిచ్చిన కోరికలనే, నావి నాకివ్వమనియే కోరుచున్నాను. దాచిన ధనమును వెనుకకు ఇవ్వనివారు మహాపాపులగుదురన్న సంగతి నేను వేరు చెప్పనక్కరలేదు. అట్లు తమరు వీలుకాదన్న నాకు పరాభవము, ద్రోహము చేసినట్లగును. అట్టి పరాభవమును భరించుటకంటే ప్రాణములు విడుచుట మంచిది. సతికిచ్చిన మాటలనే పతి చెల్లించకుండిన ప్రజల అభీష్టము నెట్లు చెల్లించగలరు? సతిని నమ్మించి మోసము చేయు ప్రభువు ప్రజా పరిపాలనకు అర్హుడుకాదు కదా! అట్టివారు ప్రభువు కాదన్న మనుష్యము తమరెరుగనిదా? వేయేటికి? ఈనాడు నా కోరికలు నాకు చెల్లించకున్న సూర్యోదయము లోపలనే కైక

ప్రాణములతో ఉండదు” అని గోడున ఏడ్చుచున్న కైక నటనలకు ఖిన్నుడై వలనుపన్నిన బోయవాడు కేక వేయగనే జింక పరుగెత్తుకొని వచ్చి వలలో పడినట్టుగా, కైక పన్నిన వలలో దశరథుడు ఏమియు తెలియక కామమోహితుడై పడి ఆమె కోరికలకు లొంగి ఉన్నట్టుని వలె, “ఈ క్షణమునందే నీ రెండు కోరికలను ఇత్తున”ని కైక హస్తము తీసి తన హస్తముతో ప్రమాణము చేసెను.

ఆ మాట వినగనే కైక ఉత్పల్ల నేత్రాలతో దశరథుని ముఖమును చూచుచూ, “రాజా! మీరెంత మంచివారో, ఈనాడు నాకర్థమయినది. అడినమాట తప్పరన్న సత్యము నేడు సాక్షాత్కరించెను” అని అనేకవిధముల వర్ణించ మొదలుపెట్టెను. అందులకు కాముడైన దశరథుడు ఉబ్బి, “కైకా! ఇంకా కాలహరణ మెందుకు? కోరుకొమ్మ”ని తొందరపెట్టెను. కైక మాటలు తడబడ, “రేపటి దినము రామునికొరకు ఏర్పాటు చేసిన అభిషేకపు ఏర్పాటు వైభవములన్నింటితో నా కొమరుడగు భరతునకు రాజ్యాభిషేకము చేయించుట మొదటి కోరిక; ఇక రాముడు జటాజినములు ధరించి, నార వస్త్రములతో దండకారణ్యమున పదునాలుగేండ్లు తాపసునిగా వనవాసముచేసి రావలెను. ఇది నా రెండవ కోరిక. భరతుడు నిరాటంకముగా యువరాజు కావలెను. రాముడు ఇప్పుడే నా కళ్ళ ఎదుటనే ప్రయాణము కావలెను. ఈ రెండు కోరికలు చెల్లించి, తాము తమ వంశగౌరవమును నిలబెట్టుకొనుడు, లేదా ఈ క్షణములో కైక మరణమునకైనా ఒప్పుకొనుడు” అని రాక్షసివలె దిట్టముగా లేచి నిలబడెను. ఈ దారుణమైన కఠినపు మాటలకు మహారాజు దద్దరిల్లిపోయెను. “ఇది కలయా? లేక నిజమా? ఈ

కోరికలు కోరునది కైకయేనా? లేక పిశాచమా? రెండునూ గాక నా చిత్తభ్రమణమా? నా మనో జాడ్యమా?” అని అంతు తెలియనివానివలె, “కైకా! నీవు కైకవా? లేక కైక రూపమును ధరించిన మహారాక్షసివా? మొదట తెలుపుము” అంటూ అవయవములు పట్టుతప్పినవాని వలె నోట మాటరాక కదలుటకు దేహము స్వాధీనంలో లేక పిచ్చి పట్టినవానివలె అటూ ఇటూ పిచ్చి

చూపులు చూచుచూ, కన్నులనుంచి నిప్పుకణములు రాలుస్తూ, కైకవైపు చూచి, “ఓ దుష్టచారిణీ! ఏమి నీ యీ దుర్బుద్ధి! నా వంశమునే నిర్మూలనము చేయ సంకల్పించితివా? నీ ప్రేమ పుత్రుడగు రాముడు నీకేమి యపకారము చేసెను? తన తల్లియైన కౌసల్యకంటె అధికముగా నిన్ను ప్రేమించిన నా రాముని కారడవుల కంపమనుటలో నీ మనసెట్లాపెను? ఇంతకాలము నిన్ను రాకొమారివనుకొంటిని. దారుణ విషసర్పమును అజ్ఞానమువలన ఇంటిలో ప్రవేశపెట్టుకొంటిని. నా ప్రాణాధారుడైన రాముని సకల ప్రాణికోటియు కొనియాడుచుండగ నీకెందుకిట్టి పాపబుద్ధి పుట్టెను? అవసరమైతే రాజ్యాన్నైనా కడకు ప్రాణమునైనా వదలగలను కాని రాముని వదలలేను, వదలను! నీకు నీ కుమారుడు రాజు కావాలన్న చేసుకో! నేను, కౌసల్యా సుమిత్రాదులతో నా రాముని తీసికొని అరణ్యమునకు వెళ్ళుదును. అంతేకాని రాముని మాత్రము ఒంటరిగా అరణ్యమునకు పంపను, అది వీలుకాదు. ఈ పాపిష్టి కోరికను మానుకో. రామునిపై కోపము వద్దు కైకా! నిజముగా నీవీ కోరికను కోరుచున్నావా? లేక నాకు భరతునిపై, నీపై ప్రేమ యున్నదో లేదోయని పరీక్షించుచున్నావా? పోనీ, నీ కుమారునకు

రాజ్యాభిషేకం చేయవలెనని కోరవచ్చునుగాని, రాముని అడవులకు పంపుమని కోరుటలో అర్థము లేదు. తమాషాకైనను, పరిహాసమునకైనను ఇట్టి కోరిక కోరరాదు. మహా పాపము.

కైకా! రాముడు జ్యేష్ఠపుత్రుడు, మహా గుణవంతుడు. అతని పరిపాలన దినములు మహా వైభవముగా నుండును. అట్టి దినములు నే చూడవలె నని కలలు కంటున్నానని నీవే అనేక పర్యాయములు నాతో తెలిపితివి కదా! ఈనాడు అట్టి రామచంద్రుని అరణ్యమునకు పంపుమని కోరుటలోగల అంతర్ధార్థ మేమి? నాతో పరిహాసమాడుచున్నావా? పరిహాసమే అయిన ఈ క్రోధ గృహమున ప్రవేశించుట ఏమిటి? ఈ కటిక నేలపై పరితపించుటయేమిటి? పరిహాసమునకు కూడ నొక హద్దు ఉండవలెను కదా? మితిమీరిన పరిహాసము మతిచెడినదే కాగలదు. ఇట్టిది పరిహాసమునకైనను భరించలేను. రాముని వీడలేను.

కైకా! ఇంతవరకు నీవు ఎంత బుద్ధిమంతురాలుగా ప్రవర్తించితివి! ఇప్పుడు నీకు విపరీతపుబుద్ధి పుట్టినది. వినాశకాలము ఆసన్నమగుచున్నందుననే నీకిట్టి విపరీతపు బుద్ధులు పుట్టినవి. మంచివారికి కీడు తలపెట్టుట మహాపాపము. సత్పురుషులను సతాయించుట రాక్షస కృత్యము. అందువలన మంచివారికి ఎట్టి కీడునూ ఉండదు. దుర్మార్గుల దుష్టబుద్ధులు సన్మార్గుల కీర్తి ప్రకాశములు కాగలవు. కాని ప్రస్తుత స్థితిలో చర్చించుట, కొంత కష్టముగా తోచును. ఈనాటి దుష్టతలపులవలన ఇక్ష్వాకు వంశమునకే అనర్థము రాబోవుచున్నది. ఇంతవరకు నీవొక్క అనుచితమైన పనినికాని, అప్రియమైన పనిని కాని చేసి ఎరుగవు. ఇప్పుడిట్టి కోరిక కోరుచున్నావు. నన్ను నేనే నమ్మలేకపోవుచున్నాను.

కైకా! నిరంతరము ధర్మభీతి, దైవప్రీతి కలిగిన నీవు ఈనాడు ధర్మభీతిని ఎట్లు వదలితివి? దైవప్రీతిని ఏమి

చేసితివి? ధార్మికుడైన రాముని పదునాలుగేండ్లు అరణ్యమునకు పంపుమనుటలో నీ యుద్దేశమేమి? కుసుమకోమల శరీరుడైన రాముడు, సుందరాకారుడైన రాముడు కారడవులలో ఎండి, పడరాని బాధలు పడుటవలన నీకు వచ్చు లాభమేమి?

మన రాజభవనములో వేలాది సేవకులు దాసీలు కలరు. అందులో ఒక్కడైనను రాముడిట్టివాడని అతనిలో ఒక్క తప్పునైనను చూపగలడా? పోనీ, మన రాజభవనముంటుంచి, మన నగరమున రామునియందు తప్పు ఒక్కటైనను చూపెట్టగలవానిని తేగలవా? చూప గలవా? అనేక దీనజనులకు తానే ధనము నిచ్చి, ఆదరించి, దరిద్రులను జూచి వారికి గృహ వసతులు కల్పించి, అనేకవిధముల ఆదరించి ప్రజాప్రేమను చూరగొన్న రాముని నీవు ద్వేషించుటలో ఎంత కిరాతకురాలవో చెప్పలేకున్నాను.

అనేకవిధముల ప్రజలను పీడించి తమ స్వార్థమును లక్ష్యమందు ఉంచుకొని, తమ మంచినే తాము చూచుచూ, ప్రవర్తించే కిరాతకులు నేడు మంచిగా కనిపించుచున్నారు. దీనులను, దరిద్రులను ఆదరించి, అనుకూలములు సలిపి వారల యోగ క్షేమములను స్వయముగా విచారించి, ప్రజల మేలును, ప్రజాక్షేమమును కోరి ప్రవర్తించువారు చెడ్డవారగుట యుగదోషమా? లేక నా పాప ఫలమా? సమస్తజనులు రాముని గుణగణములను వర్ణించుచూ, పొలములందు సహితము తమ పనులలో అలసట కలిగినపుడు ఆ బాధను భరించు నిమిత్తమై రామ గుణములను పాటలుగా పాడుచున్నారన్న వార్తలు విని నేనెంతయో సంతోషించుచుండును. అట్టి దయామయునకు ఈ దారుణ శిక్ష నిచ్చుటకు నీకు మనసెట్లాపును? నేటి సాయంకాలం పురప్రముఖులను, ఋషులను, మహనీయులను, మంత్రులను, పండితులను, అనేక మంది తెలివితేటలు కలవారిని అందరినీ ప్రోగుచేసి

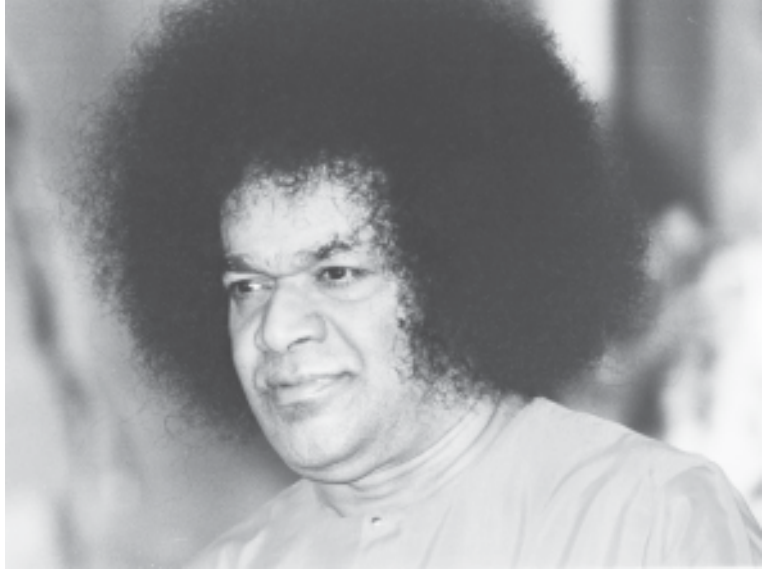

రామపట్టాభిషేక విషయమై
హెచ్చరించగా చేరినవారిలో
నొక్కడైననూ, అసంతృప్తిని తెలుపక,
అనేకరకముల రాముని కొనియాడిరి.
“అట్టి జితేంద్రియుడు, త్యాగమూర్తి,
సత్యవ్రతుడు అయిన రాముడు మా
ప్రభువు కావటము మా పూర్వజన్మ
పుణ్యమ”ని జేజేలు తెలిపిరి. అట్టి
ప్రజామన్ననల నందుకొన్న నా
ప్రేమరాశిని నీవు అరణ్యమునకు
పంపుమని కోరుదువా?

నీవేమైనను సరే. నేను నా
రాముని అడవులకు పంపను.

అంతియేకాదు, రేపటి దినము రామపట్టాభిషేకము
తప్పదు” అని మొండి ధైర్యముతో తెలుపుచున్న
దశరథుని చూచి, కైక, అమిత రౌద్రాకారమును
ధరించి, “రాజా! నా రెండు వరములు చెల్లించునని
కొన్ని నిమిషములకు పూర్వము తాము అనేక
ప్రమాణములు చేసి, ఇప్పుడు నా వరములు
చెల్లించుటకు వెనుకంజ వేయుటలో ఇక్ష్వాకుల
వంశమునకు అపకీర్తి తెచ్చునది మీరా? నేనా?
బాగుగా విచారించుకొనుడు. ఆడిన మాటలు తప్పని
వారే ఇక్ష్వాకువంశజులన్న బిరుదునకు మీరే
కళంకమును కలిగించుచున్నారు. ముందు వెనుక
యోచించక, తప్పక నీ వరములిత్తునని తెలిపినట్టి
తప్పు మీదేకాని నాది కాదు. ఆనాడు ఇచ్చినది, నేడు
ఇచ్చినది, మీరే. మీరిచ్చినవాటినే మీరు వమ్ము
చేయుటలో మీ ఘనతను మీరే యోచించుకొనుడు.

అబలను మోసపుచ్చుట, ఆడినమాటను తప్పుట
పరిపాలకులకు తలవంపులేకాని గౌరవ ప్రతిష్ఠలు
కాజాలవు. ఆడిన మాటలను తప్పి అంగనలను
వంచించువారు మహాకిరాతకులేకాని, ప్రభువులు
కాజాలరు. ప్రభువులే ఇట్టి కిరాతక చర్యలకు

పూనుకొన్న ప్రజల కడగండ్లకు అంతుండదు. అట్టి
రాజ్యము రాక్షస రాజ్యమునకు సరి. ఇంతకాలము
అనేక విధముల గౌరవ మర్యాదలను సంపాదించుకొన్న
మీబోటివారే ఆడిన మాట తప్పిరన్నచో, ఆ అపకీర్తి
మీకేకాని నాకు కాదు. పూర్వపురాజుల వృత్తాంతములు
జ్ఞాపకము తెచ్చుకొనుడు. మీ ప్రమాణమును భంగము
గావించుకొనకుండ చూచుకొనుడు!

రాజా! బాగా ఆలోచించండి. మీరు చాల
దుర్మార్గమునకు ఒడిగట్టుచున్నారు. ధర్మము
తప్పుచున్నారు. పోనీ, మీరంత తెలివితేటలు గలవారే
అయియుండిన, నా కోరికలేవియో బాగుగా విచారించి
తదుపరి వాగ్దానము చేసియుండవలెను. మీరు
కామోద్రేకులై, కన్ను, మిన్ను కానక, ముందు వెనుక
చూడక, నా మాటలకు కట్టుబడి, వరములిచ్చి ఇప్పుడు
వాటిని చెల్లించుటలో నాదే తప్పని నన్ను
నిందించుటలో మీరెంత పొరబడుచున్నారో, మీరెంత
తెలివితక్కువవారో యోచించుడు.

ధర్మభీతి, దైవప్రీతిగల నేను ధర్మమును లెక్క
చేయక, దారుణమార్గమున ప్రవేశించినటుల చెప్పితిరి.

కానీ ధర్మవ్రతుడు, దైవసమానుడన్న కీర్తిని ఆర్జించిన మీరు ఆడినమాట తప్పుటలో మీరెంత ధర్మవ్రతులో మొదట మీకు మీరు యోచించుకొనుడు. ఎదుటివారి తప్పులను మాత్రమే వెతుకుటలో నున్న తెలివితేటలు అంత ఉత్తమమైనవికావు. తమలోని తప్పులను కూడ తాము వెదికి వాటిని అట్టి పెడమార్గము పట్టనీయక చూచుకొనుటలో తెలివితేటలకు ఘనత చేకూరగలదు. సర్వ మెరిగిన ప్రభువులే ఇట్టి విచారణ సలుపక తమ స్వార్థమును మాత్రమే తాము చూచుకొన్న మాబోటి అబలల గతి చెప్పనక్కరలేదు. అట్టి మీరే చేయుచుండిన మేము చేసితిమన్న అందులో తప్పేమీ యుండదు.

వరము లిచ్చినది సత్యము, ప్రమాణము చేసినది సత్యము, మాటను తప్పినది సత్యము. ఈ మూడును సత్యములా కాదా! మీరే యోచింపుడు. పుత్రప్రేమతో, సతీకామముతో, తబ్బిబ్బి మాటను నీటగలిపినది మీరే కాని నేనుకాదు. పుత్రప్రేమ తల్లికి సహజమే. తన కుమారుడు రాజు కావాలని కోరుట తల్లిస్థానమందున్న

ప్రతి స్త్రీకి సహజమే. అట్టి రాజ్యము స్థిరముగా కాపాడుకొనుటలో అందుకు తగిన ముందు యోచనలు చూచుకొనుటకూడ తల్లి అనువారికి కర్తవ్యమే. నేను సహజ కర్తవ్యములనే అనుసరించితిని కాని విరుద్ధమును చేబట్టలేదు.

రామునకు రాజ్యాభిషేకము చేసిన, అతని తల్లి కౌసల్య రాజమాత కాగలదు. నా కుమారుడు రామాజ్ఞలలో చేతులు కట్టుకొని చెప్పిన పనులు చేయుచూ, పనివానివలె నమస్కరించుచుండుట నేను ఒక్క దినమైనను చూడలేను. చూచి జీవించలేను. ఆనాడు నా కుమారుని దుస్థితిని జూచి జాలిపడుట కన్నా విషము త్రాగి ప్రాణమును వీడుట మంచిది. రాజా! నా ప్రాణసమానుడైన భరతునిమీద ఒట్టు పెట్టుకొని చెప్పుతున్నాను. రాముణ్ణి అరణ్య వాసమునకు పంపించడముకన్నా మీరేమి చేసినా నేను తృప్తిపడను” అని అతి తీక్షణమైన మాటలు కైకేయి పలికి నేలమీద పడుకొని వెక్కివెక్కి ఏడ్వసాగెను.

(సశేషం)

ధర్మము నిత్యము, సుఖ దుఃఖములు అనిత్యములు

శ్లో॥ న జాతు కామా న్న భయా న్న లోభాత్

ధర్మం త్యజే జీవితస్యాపి హేతోః

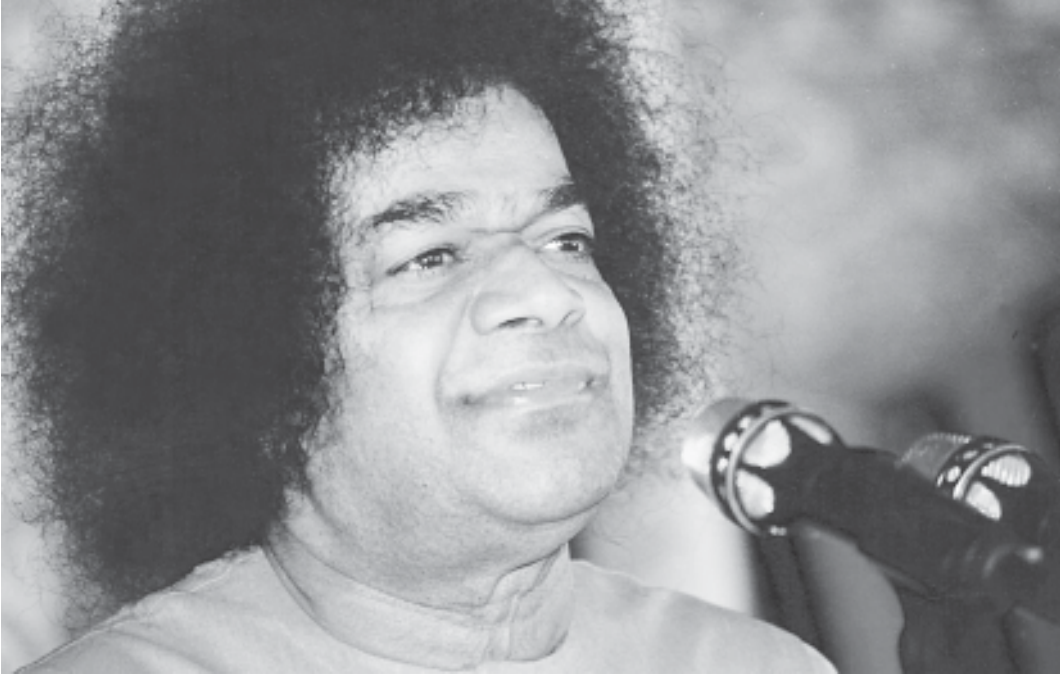
ధర్మో నిత్యః సుఖ దుఃఖే త్వనిత్యే

జీవో నిత్యః హేతు రస్య త్వనిత్యః

ధర్మము నిత్యము; సుఖ దుఃఖములు అనిత్యములు. కావున సుఖేచ్ఛచేగాని, భయముచేగాని, లోభమునగాని, ప్రాణాపాయ కాలములందుకూడా ధర్మమును వీడరాదు. జీవుడు నిత్యుడు, వానికి కారణములు అనిత్యములు. కాన, అనిత్యమైనవాటికై వ్యర్థప్రయత్నములు చేయక నిత్యుడైన జీవునికి నిత్యమైన ధర్మముకొరకై యత్నములు గావించుట శ్రేయము.

(మహాభారతం. స్వర్గా)

‘ఈశ్వరమ్మ దే’ సందేశం

‘మాతృదేవో భవ’

.....

దివ్యాత్మస్వరూపులారా! పిల్లలను సద్గుణ వంతులుగా, సంస్కారవంతులుగా తీర్చిదిద్దవలెనన్న తల్లిదండ్రులు సద్గుణవంతులుగా, సంస్కారవంతులుగా రూపొందాలి. రామకృష్ణ పరమహంస, వివేకానంద మున్నగువారు ప్రపంచవ్యాప్తంగా కీర్తిపొందుటకు మూలకారణం వారి తల్లిదండ్రులే. ఈ లోకంలో కీర్తిగాంచిన మహనీయులందరు తమతమ తల్లిదండ్రుల సంస్కృతిని, గుణగణములను పురస్కరించుకొనియే ఉన్నత స్థితికి రాగలిగినారు. గాంధీని జాతిపితగా, మహాత్మునిగా తీర్చిదిద్దినది అతని తల్లియొక్క సంస్కారమే. ఆ తల్లికి ఒక వ్రతము ఉండేది. ప్రతి దినము కోయిల కూసిన తరువాతనే

తాను ఆహారము స్వీకరించేది. గాంధీ బాల్యదశలో, ఒకనాడు అతని తల్లి కోయిలకూతకొరకై చాలాసేపు వేచియుండినది. తన తల్లి భోజనానికి ఆలస్య మవుతున్నదని గాంధీ గ్రహించి, తాను బయటకు వెళ్ళి కోయిలవలె కూసాడు. తదుపరి లోనికి వచ్చి, “అమ్మా! కోయిల కూసింది కనుక, నీవు ఇంక భుజించవచ్చును” అని చెప్పాడు. అసలు విషయాన్ని గుర్తించిన తల్లి గాంధీని పట్టి రెండు చెంపదెబ్బలు కొట్టి, “నీలాంటి పుత్రుడు నా గర్భములో జన్మించడం నా దురదృష్టం” అని విచారించింది. ఆ తల్లి ఆవేదన గాంధీ హృదయంలో బాగా నాటుకుంది. ఆనాటినుండి తాను ఇక అసత్యమాడనని ప్రతిజ్ఞ పట్టాడు.

దురదృష్టవశాత్తు ఈనాడు తల్లిదండ్రులు పవిత్ర హృదయులు కాకపోవటంచేత ప్రపంచంలో దుష్టులు, దుర్మార్గులు దినదినాభివృద్ధి నొందుతున్నారు. ఈనాటి తల్లిదండ్రులు నిద్ర నుండి తిట్టుకుంటూ లేస్తే, వారికి పుట్టిన పిల్లలు కొట్టుకుంటూ లేస్తున్నారు. ఈ కలి ప్రభావముచేత కలహకరివంటి తల్లులు, హిరణ్య కశిపునివంటి తండ్రులు తయారవుతున్నారు. “గంతకు తగిన బొంత” అన్నట్లుగా, వారికి తగిన బిడ్డలే పుడుతున్నారు. చెట్టునుబట్టి విత్తనము; విత్తనమును బట్టి చెట్టు, కనుక, పిల్లల దుష్ప్రవర్తనకు మూలకారణం వారి తల్లిదండ్రులే. సత్యమునే పలుకుమని, ధర్మంగా నడుచుకొమ్మని ఏ తల్లిదండ్రులకూడా తమ బిడ్డలకు బోధించడంలేదు. పిల్లల భౌతికపరమైన అభివృద్ధిని మాత్రమే ఆశిస్తున్నారుగాని, హృదయ సంబంధమైన ఆనందాన్ని ఏమాత్రం ఆశించడం లేదు. పిల్లల్ని బాగా చదివించాలని, విదేశాలకు పంపాలని, అక్కడ ఏరకంగానైనా వాళ్ళు డబ్బు సంపాదించాలని తల్లిదండ్రులు ఆశిస్తున్నారు. ఇట్టి తుచ్ఛమైన ధనవాంఛలనే పిల్లలకుకూడా బోధిస్తున్నారు. కేవలం ధనసంపాదనయే ముఖ్యమనుకుంటే - బస్ స్టాండ్ లోని ‘బెగ్గర్స్’ సంపాదిస్తున్నారు; బందిపోటు దొంగలుకూడా సంపాదిస్తున్నారు. కనుక, ధనము సంపాదించడానికి ఇన్ని కష్టములు పడనక్కరలేదు. గుణమును సంపాదించాలి.

‘ధృతరాష్ట్ర ప్రేమ’ను వదిలిపెట్టండి

ఈనాడు ధృతరాష్ట్రులవంటి తండ్రులు పెరిగి పోవడంచేతనే పిల్లలకూడా దుర్యోధన దుశ్శాసనుల మాదిరిగా తయారై పెడమార్గం పడుతున్నారు. పిల్లలు చేస్తున్న తప్పులను వారు ఏమాత్రం ఖండించుట లేదు. తప్పు చేయవద్దని బోధించుట లేదు. ఆవిధంగా బోధిస్తే పిల్లలు ఎక్కడికైనా వెళ్ళిపోతారేమోనని, లేక ప్రాణాలు తీసుకొంటారేమోనని భయపడుతున్నారు ఈనాటి వెళ్లి

తల్లిదండ్రులు. దండిస్తే పిల్లలు ఏమైపోతారో అనే భయ మెందుకు? దుర్మార్గులైన కుమారులు ఏమైపోయినా నష్టం లేదు. తల్లిదండ్రులను, సమాజాన్ని జీవితమంతా బాధపెట్టే బదులు అట్టివారు అసలు లేకపోయినా మంచిదే. “ధరణి అపకీర్తికంటెను మరణమేది? సర్వదా కీర్తికంటెను సంపదేది?” ఈవిధంగా అపకీర్తి పాలయ్యే దీర్ఘాయుష్మంతులైన కుమారులకంటే, సత్కీర్తి సాధించే కుమారులు అల్పాయుష్ములైనప్పటికీ ఘరవాలేదు.

ఈనాడు అనేకమంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల చర్యలవలన బాధపడుతున్నారు. ఆవిధంగా బాధ పడుట తల్లిదండ్రుల పిచ్చితనమే. పిల్లలు ఆవిధంగా తయారుకావడానికి కారణం ఎవరు? తల్లిదండ్రులే. పిల్లలను సరియైన పద్ధతిలో పెంచియుంటే, వారు దుర్మార్గములో ప్రవేశించే అవకాశమే లేదు కదా! పిల్లలు అడిగినంత ధనం చేతికిచ్చి, కోరినట్లుగా కార్లను కొనిచ్చి కుక్కలవలె తిరగమని స్వేచ్ఛ నందిస్తున్నారు. ఇలాంటి పిల్లలు బాగుపడటం అసాధ్యం.

ప్రహ్లాదునివంటి పుత్రుడు ఒక్కడైనా చాలు!

హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుని భగవత్ మార్గము నుండి లౌకిక మార్గములోకి మరల్చవలెనని అనేక ప్రయత్నములు చేశాడు. అతనికి లౌకిక సంబంధమైన విషయములను, కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యములను మాత్రమే నేర్పించుమని గురువులైన చండామర్కులను గట్టిగా శాసించాడు. ఈవిధంగా తండ్రి గురువులు ఏకమైనప్పటికీ ప్రహ్లాదుడు మాత్రం మారలేదు. హిరణ్యకశిపుడు అతనిని పాములచేత కరిపించాడు, ఏనుగులచేత త్రొక్కించాడు, సముద్రంలో పడద్రోయించాడు. కానీ, ప్రహ్లాదుణ్ణి దైవభక్తియే సర్వవేళలా రక్షించింది. దుర్మార్గుడైన తండ్రిని ధిక్కరించి దైవాన్ని ఆశ్రయించాడు ప్రహ్లాదుడు. అట్టి సత్పుత్రుడు ఒక్కడుండినా చాలు!

కేవలం తనకు కుమారుడు పుట్టినంతమాత్రమున తండ్రి గొప్పవాడవుతాడా? కుక్కలకుకూడా పదేసి పిల్లలు పుడుతుంటాయి. కనుక, పుత్రోత్సాహం తండ్రికి పుత్రుడు జన్మించగనే కలుగదు. జనులు ఆ పుత్రుని కనుగొని పొగడిననాడే పుత్రోత్సాహం పొందుతాడు. గొప్ప వనంలో సుగంధమునిచ్చే మల్లెతీగ ఒక్కటి ఉన్నప్పటికీ వనమంతా ఆ సుగంధం వ్యాపిస్తుంది. అదే వనంలో దుర్గంధమునందించే లత ఉంటే - ఆ వనమంతా దుర్గంధం ప్రాకిపోతుంది అదేవిధముగా, కులంలో ఒక్క గుణవంతుడైనా ఉంటే ఆ కుల మంతయు సత్కీర్తిని పొందుతుంది. అట్టి సత్పుత్రుని, సత్సంప్రదాయపరుని అందించేవారే సరియైన తల్లిదండ్రులు. “కుంభీనీధవుఁ జెప్పెడి గురుడు ‘గురుడు’, తండ్రి హరిఁ జేరుమనియెడి తండ్రి ‘తండ్రి’ అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు. ఈనాడు అట్టి గురువులు, తల్లిదండ్రులు కరువైపోయినారు. అందుచేతనే యుగ యుగాలుగా, తరతరాలుగా భారతదేశము సాధించిన సత్కీర్తియంతయు వ్యర్థమైపోతున్నది.

“జాలి గుండెల తల్లి సుగుణాల కల్పవల్లి”

మైత్రేయా యాజ్ఞవల్క్యుల ఆదర్శ దాంపత్యం

యాజ్ఞవల్క్యునికి ఇద్దరు భార్యలు. మొదటి భార్య పేరు మైత్రేయి, రెండవ భార్య పేరు కాత్యాయని. ఒకనాడు యాజ్ఞవల్క్యునికి తీవ్రమైన మానసిక వైరాగ్యం సంభవించినది. “ఎంతకాలము నేను ఈ సంసారమనే బురదలో చిక్కుకొని ఉండాలి? ఈ మలినపు కొంపలో ఎంతకాలం బ్రతకాలి? దివ్యమైన భవ్యమైన తత్వాన్ని నేను గుర్తించేదెప్పుడు?” అని చింతించి, తన ఆస్తిపాస్తులను ఇరువురు భార్యలకు సమంగా పంచి ఇవ్వడానికి సిద్ధపడినాడు. అప్పుడు మైత్రేయి యాజ్ఞవల్క్యునితో, “నాకీ ఆస్తిపాస్తులతో అవసరం ఏమున్నది?” అని అడిగింది. “వీటివలన నీవు జీవితంలో సుఖపడవచ్చును” అని సమాధాన మిచ్చినాడు యాజ్ఞవల్క్యుడు. అప్పుడు మైత్రేయి తన

భర్తనుద్దేశించి, “ఈ ఆస్తిపాస్తులవలననే సుఖము పొందగలిగినట్లయితే నీవెందుకు వీటిని విసర్జించి వెళ్ళిపోతున్నావు? ఈ ఆస్తిపాస్తులవలన నీవు పొందని సుఖం నాకు మాత్రం లభిస్తుందా? ఇది నేను నమ్మను. ఈ ఆస్తిపాస్తులు మనల్ని బంధితులను గావిస్తున్నాయి; కట్టకడపటికి అవే మనకు ఉరిత్రాడుగా తయారవుతున్నాయి. వీటిపైగల అభిమాన మమకారములే మన గొంతుకు ఉరి బిగిస్తున్నాయి. కనుక, నాకుకూడా ఇవి అక్కరలేదు. నీకంటే ముందుగా నేనే వీటిని త్యాగం చేసి బయలుదేరుతున్నాను. నాకు కావలసినది భగవంతుడొక్కడే” అని తెలిపినది. మైత్రేయిలాంటి సతి, యాజ్ఞవల్క్యునిలాంటి పతి ఇద్దరూ ఉండినప్పుడే జీవితములో శాంతిని అనుభవించవచ్చును. అట్టి దంపతులు ఈనాడు కరువైపోయినారు. ఈనాడు

అటువంటి దంపతులు తయారుకావాలి. అట్టి దంపతులకే సత్పుత్రులు కలుగుతారు. అట్టి సత్పుత్రులే దేశానికి సత్కీర్తిని తెస్తారు. ఆవిధమైన సత్కీర్తిని సాధించే కుమారులే కుమారులు, వారిని కన్నట్టి తల్లులే తల్లులు.

దివ్యాత్మస్వరూపులారా! మీ జీవితమును పరోపకారమునకై వినియోగించండి. భగవత్ప్రేమను పొందడానికి ప్రయత్నించండి... ఈ లోకానికి యుగ యుగాలనుండి అవతారపురుషులను అందించి నటువంటి ఆ మహాతల్లులు ఎంత గొప్పవారో యోచన చేయండి. ఈ దినమును - “బాలబాలికల దినోత్సవం” అని పిలువడంలో గల అంతరార్థ మేమిటి? అలాంటి తల్లులుగా తండ్రులుగా తయారుకావాలి. తల్లిదండ్రులు సరియైన మార్గంలో ఉండినప్పుడే తమ పిల్లలనుకూడా సరియైన మార్గంలో పెట్టవచ్చును.

ఈశ్వరమ్మకు పిల్లలంటే ఎనలేని ప్రేమ

ఈశ్వరమ్మ ఎంతో వినయంతో, ధర్మగుణంతో, విశాలమైన భావంతో అందరినీ ఆదరించేది. చిన్న వయస్సులో భర్తను కోల్పోయినవారిని చేరదీసి, వారికి ధైర్యం చెప్పేది; వారు తమ కష్టాలను మరచిపోయేటట్లు చేసేది. ఎవరైనా చిన్నపిల్లలు కనిపిస్తే ఎవరు వీళ్ళు? ఏ తల్లి బిడ్డలు? అనేది యోచించకుండా ఎంతో ఆప్యాయంగా వారిని ఎత్తుకొని లాలించేది. ఆమెకు పిల్లలంటే ఎనలేని ప్రేమ. ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతున్నాను: పూర్వం సమ్మర్ క్లాసుల్లో పాల్గొనడానికి అన్ని రాష్ట్రాలనుండి, ఇతర దేశాలనుండికూడా విద్యార్థులు వచ్చేవారు. గొప్ప గుణవంతుడు, విద్యావంతుడు, త్యాగశీలియైన గోకాక్ సమ్మర్ క్లాసులను చక్కగా జరుపుతూ ఉండేవాడు. ఆయన చాలా Strictగా ఉండేవాడు. ఒకనాడు పిల్లలందరూ భోజనం చేస్తున్న సమయంలో ఒక పిల్లవాడు మధ్యలో లేచిపోవడాన్ని గోకాక్ కిటికీనుండి చూసి, తక్షణమే ఆ పిల్లవానిని పిలిచి మందలించాడు. “నీ తోటి బాలురంతా భోజనం చేస్తున్న సమయంలో నీది పూర్తి అయినా నీవు లేవకూడదు. ఆ పంక్తిలో అందరిదీ అయిపోయిన

తరువాతనే నీవు లేవాలి. మిగతావారంతా తింటూండగా నీవు లేచిపోతే వారిని అగౌరవపరచినట్లవుతుంది” అని చెప్పి ఆనాడు వానిని క్లాసులనుండి సస్పెండ్ చేశాడు. వాడెంత ఏడ్చినా ఆయన మనస్సు కరుగలేదు. వాడు లోపలికి వచ్చి ఈశ్వరమ్మ పాదాలపై పడ్డాడు. “అమ్మా! గోకాక్ గారు నన్ను క్లాసులనుండి సస్పెండ్ చేశారు” అని చెప్పాడు. “నీవు ఏడ్వకు. నేను ఆయనతో మాట్లాడతాను” అని చెప్పి ఆమె గోకాక్ వచ్చే దారిలో కూర్చుంది. ఆయన అటువైపు వస్తూనే, ‘ఆ పిల్లవాడు తెలిసో, తెలియకో తప్పు చేశాడు. వాడిని క్షమించండి’ అన్నది. అప్పుడు గోకాక్, “క్షమిస్తే పిల్లలంతా చెడిపోతారమ్మా! అయినా మీరు అడిగారు కాబట్టి, వానిని క్లాసులకు అనుమతిస్తాను” అన్నాడు. ఆవిధంగా, ఈశ్వరమ్మ అందరికీ సహాయ పడుతూ, ఎంతో పవిత్రమైన కార్యాలు చేస్తూ వచ్చింది.

ఆనాడు ఈశ్వరమ్మ స్వామిని కోరిన కోరికలు చాలా చిన్నవే! పుట్టపర్తి పల్లెకు నీళ్లు కావాలని అడిగింది. ఈనాడు జిల్లా అంతటికీ నీరందించాడు స్వామి. ఆరోజున ఒక చిన్న స్కూలు కట్టించుమని అడిగింది. ఈనాడు సత్యసాయి గొప్ప విద్యాసంస్థలను, భవనాలను కట్టించాడు. ఆరోజుల్లో సరియైన వైద్యసౌకర్యం లేక పల్లెప్రజలు ఎంతో బాధపడడం చూసి ఈశ్వరమ్మ ఒక చిన్న ఆసుపత్రిని కట్టించుమని కోరింది. ఈనాడు గొప్ప వైద్యాలయాలను, సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను కట్టించాడు, స్వామి. ఈవిధంగా, ఆనాడు తల్లి కోరిన చిన్నకోరికలే ఈనాడు గొప్ప ఫలితాలను అందించాయి.

ప్రేమస్వరూపులారా! తల్లి మాటలను అనుసరించే కుమారులు ఈనాడు అత్యవసరం. తల్లి చేసే సద్బోధలనే పునాదులపైననే గొప్ప ఆనంద సదనాలు నిర్మిత మవుతాయి. తల్లి మనస్సును సంతృప్తిపరచితే చాలు, అందులోనే ఎంతో గొప్ప ఫలితముంది; ఇంక ఏ ఇతర పుణ్యకార్యములూ మీరు చేయనక్కర్లేదు. తల్లిని సంతృప్తి పరచడానికి మీ జీవితాన్ని ధారపోయండి. తల్లిని సంతోషపెడితే స్వామిని సంతోషపెట్టినట్లే!

(‘ఈశ్వరమ్మ దే’ దివ్యోపన్యాసాలనుండి)

“మలినపు కొంప రోగముల

మ్రగ్గెడు సేవక గంప జాత సం
చలనము పొందు దుంప

భవసాగరమీదగలేని కంప, అం
బులపొదిలెమ్ము మనమెప్పు దలంపగ,
దేహమింక ని

శృలమని నమ్మబోకు మనసా!

హరి పాదములాశ్రయింపవే!”

- బాబా

దేహము జడమైనది. జడ
పదార్థములతో ఏర్పడిన దేహము
జడమే అవుతుంది కదా! ‘దేహి’
అనేవాడు దేహములో ఉండడంచేతనే
ఇది నడుస్తోంది. కర్మాచరణ నిమిత్తమే
కాయం వచ్చింది. కర్మలు చెయ్యకుండా
కాయం ఒక్క క్షణమైననూ ఉండలేదు.
ఈ కర్మలో నిష్కామ కర్మ ముఖ్యమైనది.
ఆచరణలో అహంకారము లేకుండా,
అనుభూతిలో ఆసక్తి లేకుండా చేసే
కర్మలన్నియు నిష్కామ కర్మలే, అన్నారు
భగవాన్. అది కర్మయోగమే. ఆసక్తితో
కూడిన అహంకారము ఉండినప్పుడు
అది అకర్మగా మారిపోతుంది. ఇది
కర్మయోగము కాదు.

“అసలు మన ఉచ్చాస
నిశ్వాసములుకూడను కర్మలే! నిజానికి
కర్మలెట్టివో ఫలములెట్టివిగా ఉంటాయి.
తలపులు ఎట్టివో భావములు అట్టివిగా
ఉంటాయి. ఆహారము యెట్టిదో
తలంపులెట్టివిగా ఉంటాయి. అందుకే
పవిత్ర భావనలతో ఆరోగ్యమును
పరిరక్షించుకునే నిమిత్తం మనకు
సాత్వికాహారము అత్యవసరమని స్వామి
అనేక పర్యాయములు చెబుతూనే

ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి

(30వ భాగం)

డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి

ఉన్నారు. అనారోగ్యపు అలవాట్లవలనా, దుష్కర్మలవలనా దుఃఖం
సంప్రాప్తిస్తుంది. ఇది అనర్థ హేతువు. దీనిని సత్కర్మలద్వారానే నివారణ
చేసుకోవాలి. కర్మలవలననే దేహము వచ్చింది కనుక, సత్కర్మాచరణముద్వారానే
దేహమునూ, తద్వారా మనసునూ ఎప్పటికప్పుడు ప్రక్షాళన చేసుకుంటూ
పవిత్రతను కాపాడుకోవాలి” అని భగవాన్ ఉద్ఘోషించారు.

శారీరక, మానసిక పరిశుభ్రతకు ఎంతో ప్రాధాన్యత నిస్తారు, స్వామి.
అందుకే నిర్విరామంగా నిరంతరం ఆరోగ్య సూత్రాలను మనకు ఉపదేశిస్తూనే
ఉంటారు. ఆధ్యాత్మికతను మించిన యోగం లేదు కనుక, అంతరంగంలో
అంతర్యామిని సందర్శించుకుంటూ అద్వైత సిద్ధిని పొందగల అరుదైన
సూత్రాలను మనకు అందిస్తూనే ఉన్నారు, స్వామి.

“దైవం సర్వత్రా ఉన్నాడనే సత్యాన్ని చాటడానికి అనుభవజ్ఞులం కావాలి.
దీనికి అంతర్బహిష్కృద్ధి అత్యవసరము. భగవంతుడు లోపల ఉన్నాడు.
భగవంతుడు లోపల మాత్రమే ఉంటే అంతఃశుద్ధి మాత్రమే చాలు. కానీ,
భగవంతుడు బయటకూడా ఉన్నాడు. కనుక, బహిష్కృద్ధికూడా అవసరమే.
కనుక, మనకు అంతశుద్ధి, బాహ్యశుద్ధి కలిగినప్పుడే అద్వైత సిద్ధి

సంప్రాప్తిస్తుంది. బహిశ్చుద్ధి అంటే దేహాన్ని చక్కగా పరిశుద్ధము చేసుకోవడము, పరిశుద్ధమైన వస్త్రములు ధరించడము. మనము పరించే గ్రంథాలు పవిత్రమైనవిగా ఉండాలి. మన దుస్తులకు, దేహానికి, పుస్తకాలకు మాలిన్యము సోకకుండా, చేరకుండా చూసుకోవాలి. దేహమునకు సరైనరీతిలో నిత్యమూ రెండు వేళలా స్నానము చేయాలి. నిత్యమూ తెల్లవారి లేచి చక్కగా పండ్లు తోముకోవాలి. నాలుకను కూడా గీచుకోవాలి. దేహమునకు సింహద్వారము మన నోరు. ఆ ద్వారమునందే మాలిన్యము ఉన్నప్పుడు అక్కడ హానికరమైన క్రిములు చేరిపోతాయి. స్వామి ఎన్నితూర్లు చెప్పినా ఈ విషయాన్ని మనలో చాలామంది అలక్ష్యం చేస్తూనే ఉంటారు. అందుకే స్వామి మాటల్ని పదే పదే గుర్తుచేసుకోవలసిన అవసరమున్నది. మురికినీరు చేరినచోట పురుగులూ, దోమలూ చేరిపోతుంటాయి. అలాగే మాలిన్యమున్న తావులు క్రిమికీటకాదులకు నిలయాలుగా మారిపోతాయి. అందుకే మన గృహమునూ, పరిసర ప్రాంతములనుకూడా పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి. అప్పుడే మనం ఆరోగ్యముగా ఉండగలుగుతాము. బయట తెల్లని డ్రస్సు వేసుకుని లోపల నల్లగా ఉంటే ప్రయోజనమేమి? అంతశ్చుద్ధినికూడా కాపాడుకోవాలి. అంతశ్చుద్ధికి నిర్వచనాలను స్వామి చెబుతూనే ఉన్నారు. మన తలపులు పవిత్రమైనవిగా, పరోపకార సంబంధమైనవిగా ఉండాలి. పరుల మంచినే ఎప్పుడూ యోచిస్తూ రావాలి. రాగద్వేషములూ, అసూయాడంబరములు క్రిమికీటకాలలాంటివి. ఇవి మనలో ప్రవేశించకుండా మనల్ని మనం కాపాడుకోవాలి.”

శరీరారోగ్యాన్ని కాపాడుకుంటేనే మానసికారోగ్యం వృద్ధి చెందుతుందనీ, మనస్సు ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడే శరీరముకూడా పవిత్రతను సంతరించుకుంటుందని స్వామి ఎన్నోవిధాలుగా నిరూపణలతో నిర్వచిస్తూంటారు. కలుషితమైన నీరు, ఆహారం తీసుకోవడంవలనా, అనారోగ్యపు అలవాట్లవలనా సంక్రమించే అనేక జబ్బులలో కామెర్లు, మలేరియా, డయేరియావంటివి సర్వసాధారణమైన రుగ్మతలు. శరీరంలో (రక్తంలో) ‘బిలురూబిన్’ అనే రసాయనిక పదార్థం ఉండవలసిన

దానికన్నా అధికంగా ఉన్నప్పుడు కళ్ళు, శరీరం పచ్చగా మారుతుంది. మూత్రం కూడా పచ్చగా వస్తుంది. ఈ మార్పునే ‘కామెర్లు’ అంటారు. సాధారణంగా ఈ పచ్చ కామెర్లు కలుషితమైన నీరూ, ఆహారం తీసుకున్నందువల్ల రావడం జరుగుతుంది. అంతేగాక, రక్తం మార్పిడివలనా, మత్తు ఇంజక్షన్ చేసుకునే అలవాటు ఉన్నవారిలోనూ, రోగి వాడిన రేజరు, టూత్ బ్రష్ వాడడంవలనకూడా ఈ పచ్చకామెర్లు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. ఈ వ్యాధి వైరస్ క్రిములవల్ల వస్తుంది. ఈ క్రిములు రోగి శరీరంలో ప్రవేశించిన తరువాత రెండునుండి ఆరు వారాలలో రోగ లక్షణాలను బహిర్గతం చేస్తాయి. మూత్రం పచ్చగా రావడం, మలము తెల్లగా మారటము, కళ్ళూ శరీరముకూడా పచ్చగా అవడమూ, వాంతులతోపాటు దురదగా ఉండడమూ జరుగుతుంది. మూడు వారాల తరువాత క్రమక్రమంగా రోగి మామూలు స్థితికి వస్తాడు. పచ్చకామెర్లను నయం చేయగల మందులు లేవు. రోగ నిరోధక శక్తి తక్కువగా ఉన్నవారిలో పచ్చకామెర్లు రెండు మూడు నెలలదాకా కూడా ఉండవచ్చు. సరైన వైద్యం చేయించుకోలేక, అశ్రద్ధతో వైద్య సలహాలను పొందలేకపోయినప్పుడు వ్యాధి తీవ్రమై అపస్మారక స్థితికి వెళ్ళడం, మెదడూ మూత్రపిండాలు దెబ్బతినడంకూడా జరుగుతుంది. జబ్బు వచ్చాక బాధలు పడేకన్నా రాకుండానే తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. అందుకే స్వామి ఇంటినీ, ఇంటి పరిసరాలనూ పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలంటారు. త్రాగే నీరూ, తినే ఆహారం విషయాలలో పరిశుభ్రత పాటించాలంటారు. వేడి ఆహారాన్ని మాత్రమే తినాలనీ, నిలవ ఉన్న పదార్థాలను, బజారులో అమ్మే తినుబండారాలనూ వాడకూడదని, ముఖ్యంగా మంచినీటిని పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలనీ, అవసరమైతే కాచి త్రాగాలని హెచ్చరిస్తూంటారు.

మాంసాహారం పూర్తిగా మానివెయ్యాలి. జీర్ణం కాక మల బద్ధకం ఏర్పడి విష పదార్థాల చేరికవల్ల పెద్ద ప్రేవుల్లో కేన్సర్ రావడం కూడా సంభవిస్తుంది. అన్నివిధాల అసర్థాన్ని కలిగించే మాంసాహారాన్ని నిషేధించుమంటారు, స్వామి. ఉప్పు, కారాలు, నూనె వాడకం బాగా తగ్గించాలి. పచ్చకామెర్లు త్వరగా తగ్గుతాయని నాటువైద్యులు

చేయిస్తూంటారు, చాలామంది. మణికట్టుమీద వాతలు పెట్టించుకుంటారు. అందువల్ల జబ్బు తగ్గకపోగా చీము పట్టడం, జ్వరం ఎక్కువ కావడం, ధనుర్వాతం రావడం వంటి అనర్థాలు జరుగుతాయి.

ఇంక పారిశుధ్యలోపంవలనా, అనారోగ్యకరమైన వాతావరణంలోనూ దోమలు విపరీతంగా విజృంభించి దాడి చేస్తూంటాయి. వీటివలన మలేరియా వ్యాధి సంక్రమిస్తుంది. విపరీతమైన చలి, జ్వర తీవ్రతతోబాటు శరీరమంతా స్వేద పూరితమై, శరీర ఉష్ణోగ్రత తగ్గడం కూడా జరుగుతుంది. నీరసం, తలనొప్పి, వికారం, వాంతులు సర్వసాధారణం. వ్యాధి నిరోధక శక్తి లోపించినవారు మలేరియా పాలపడితే ఫలితాలు దారుణంగా ఉంటాయి. చిన్న పిల్లలూ, పసి పిల్లలూ, గర్భవతులూ మలేరియా రాకుండా దోమలనుండి పూర్తి రక్షణను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

శారీరక మానసిక పారిశుధ్యముగురించి స్వామి ఎన్ని తూర్పు చెప్పినా మనసుండి స్పందన కరవైపోతుంది. అయినా దైవం మనల్ని దూరం చేసుకోడు. దగ్గరకు తీసుకోవడంకోసమే ఇన్ని బోధనలను చేయవలసివస్తూంది. శరీరమును ఏవిధంగా పరిశుభ్రము చేసుకుంటున్నామో, రాగ ద్వేషములూ అభిమాన మమకారములు వేరుచేసి,

మనసునూ పవిత్రపరచుకోగలగాలి. కూర్మము తన అవయవములను ఏవిధంగా నియంత్రించుకో గలుగుతుందో అదేవిధముగా మన ఇంద్రియములనూ మనము స్వాధీనపరచుకొనే ప్రయత్నం చేయాలి. అద్దం మన ముఖముయొక్క స్వరూపమును ఏవిధముగా నిరూపిస్తుందో, మన దేహమునందు గల టెంపరేచరును ధర్మామీటరు ఏవిధముగా నిరూపిస్తుందో, మానవుని మంచిచెడ్డలను అతని కర్మకలాపాలు నిరూపిస్తాయి. సద్బుద్ధులనూ, సదాచారములనూ, సజ్జన సాంగత్యమునూ, సరైన క్రమశిక్షణనూ, సలక్షణమైన ఆహారపు అలవాట్లనూ, నియమం తప్పకుండా పాటించాలి. ఇది స్వామి ఆదేశం. బద్ధకం, సోమరితనం అనర్థ హేతువులంటారు స్వామి. నడకను మించిన మంచి ఔషధం అరుదు. క్రమం తప్పకుండా నడవాలి. వ్యాయామం శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు చేస్తుంది. రక్తపోటూ, ఊబకాయం, మధుమేహం కొన్నిరకాల కేన్సర్ వ్యాధుల నుండి విముక్తి కలిగిస్తుంది. మెదడును ఒత్తిళ్ళకు దూరం చేసి చురుకుదనాన్నిస్తుంది. ఇలా అనంతంగా, అశేషంగా మనకి అందుతున్న స్వామి ఆదేశాలను ఆచరించి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకుందాం.

(సశేషం)

ఎట్టివానికి దరిద్రం దాపురిస్తుంది?

**శ్లో॥ కుచేలినం దంతమలాపహారిణం
బహ్యశినం నిఘ్నరవాక్య భాషిణం
సూర్యోదయే చాస్తమయే చ శాయినం
విముంచతి శ్రీరపి చక్రపాణినమ్**

చింకిరి గుడ్డలు, మురికిబట్టలు కట్టుకొనువానిని, పండ్లు శుభ్రముగా తోముకొననివానిని, తిండిబోతును, కటువుగా మాట్లాడువానిని, సంధ్యాకాలములో నిద్రించువానిని లక్ష్మీ వదలిపెట్టి పోతుంది. (అట్టివాడు యెంతవాడుకానీ వానిని దరిద్ర దేవత ఆవహిస్తుంది)

(సూక్తి ముక్తావళి)

అవతారవాణి:

దేహము మూడు మెట్ల నిచ్చెన

దేహము, మానవుడు ఉన్నత స్థాయికి ఎక్కుటకు ఉపయోగపడు మూడు మెట్ల నిచ్చెన. తామసము, రాజసము, సాత్వికము అను త్రిగుణములే ఆ నిచ్చెన మెట్లు. నీవు తామసమునుండి రాజసమునకు, రాజసమునుండి సాత్వికమునకు క్రమముగా ఎక్కి అక్కడినుండి నిచ్చెనకు పై ఎత్తున ఉండు స్థానములను తిన్నగా చేరుకోవలెను. మానవుని సకల దుఃఖములకు, బహువిధములైన అశాంతికి దేహభిమానమే మూలకందము. దేహమునకు పూర్వజన్మ కృత సుకృత

దుష్కృతములు మూలము. సుకృత దుష్కృతములు మొత్తముగా కర్మ అనబడును. కర్మకు స్నేహము, ద్వేషము, ప్రేమ, కోపము - కారణములు. అవి, సృష్టి అంతయు ఒక్కటే అనియు, తాను సృష్టిలో ఒక భాగమే అనియు గుర్తింపలేని అజ్ఞానమునకు ఫలములు. ఆ అజ్ఞానమును సుజ్ఞానముచేత మాత్రమే తొలగింప వీలగును. కడుపు నొప్పిని పోగొట్టుటకు తగిన మందు వాడవలెను. లేదా, వేడి నీటి రబ్బరు తిత్తి కాపడము పెట్టవలెను. అంతేగాని నేత్రవ్యాధికి వాడవలసిన మందు

కాటుకను ఉపయోగించుటవలన ప్రయోజనముండదు. ప్రపంచములోని భూతజాలమంతయును, భగవంతుని స్వరూపమైన ప్రపంచ మహాసముద్రములోని అలలు. లెక్కకందని ఆ అలలలో నీవొక అలవు. కావున, ఎప్పటికైనను ఆ సముద్రములో కలిసిపోవలసినదే! ఈ పరమార్థమును గుర్తింపగలిగినప్పుడు నీ అజ్ఞానము అంతరించును. దైవప్రేమను సంపాదించుకొనుటకు, తొలుత నీవు “దేవా! నీవాడను” అనుట అలవాటు చేసికొనవలెను. ఇది మొదటిమెట్టు. ఈ మొదటిమెట్టు పైకి కనబడునంత తేలికైనది కాదు. ఆ మెట్టు ఎక్కుటకు ముందు నీవొక మహాసముద్రములోని చిన్న అలవన్న సంగతి చక్కగా తెలిసికొనవలె. అది తెలిసికొనుటకు చాలా కాలము పట్టును. ఎట్లో తెలిసికొన్నను, దేవుని మ్రోల నమ్రతతో తలవంచి నిలబడి, ‘నేను నీవాడను’ అనలేవు. నీలో ఉన్న అహము అననివ్వదు. “నేను నీ వాడను, నీవు నాకు ప్రభువువు, నేను నీకు దాసుడను” అను భావమును స్థిరపరచుకొందువేని, అది నీ అహమును అణచివేయును. అప్పుడు నీవు చేయు ప్రతి పనియు అమోఘమును, అర్థవంతమును అగును. ఇది శాస్త్ర సమ్మతమైన ప్రపత్తి మార్గము. ఈవిధమైన ప్రపత్తికి ‘మార్జాల కిశోర న్యాయము’ని పేరు. పిల్లికూనకును, దాని తల్లికినిగల సంబంధమువంటి సంబంధమని అర్థము. పిల్లి పిల్ల అహము లవలేశమైనను పెట్టుకొనక, సహాయముకొరకు, జీవనముకొరకును దీనముగా తల్లినే అర్థించుచుండును.

ఇక రెండవ మెట్టు, “నీవు నావాడవు, నీవు నా ఇష్టమును అనుసరింపవలెను” అని సాధికారముగా భగవంతుని నిక్కచ్చి చేయుట. ప్రతి వ్యక్తియొక్క యోగ క్షేమములను విచారింపవలసిన బాధ్యత భగవంతునిదే అయినను తన కృపకు పాత్రుడును, తనకు ముఖ్యుడును అయిన భక్తుని అక్కర తీర్చుట ఆయనకు ప్రథమ కర్తవ్యము. ఆయన అందుకు బద్ధుడై ఉన్నాడు.

సూరదాసు, “నీవు నావాడవు, నేను నిన్ను విడువను. నిన్ను నా హృదయాన బందీ చేసితిని. ఇక తప్పించుకొని పోజాలవు” అన్నాడు.

మూడవ మెట్టు, “నీవే నేను కానీ నీవు ప్రధాన బింబమువు, నేను నీ ప్రతిబింబమును. నాకు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము లేదు” అని తెలుపుకొనుట. బింబ ప్రతిబింబములలో ద్వంద్వత్వము లేదు. ఆ రెండును ఒక్కటే. రెండనుకొనుట భ్రాంతి.

అధ్యాత్మిక జీవితమునకు వైరాగ్యము ప్రథమ చిహ్నము. వైరాగ్యము కలుగువరకును అధ్యాత్మ విద్యావిషయమున నీవు అక్షర జ్ఞానముకూడా లేనివాని క్రిందనే లెక్క. సాధనకు వైరాగ్యమే అక్షరాభ్యాసము. నీవు ఇంద్రియవాంఛా బంధములనుండి విముక్తి పొందుటకు వైరాగ్యం బలపడవలెను. ప్రాపంచికములైన సంపదలు, సౌఖ్యములు, పేరుప్రతిష్ఠలు వట్టి బూటకములు. ఒక్క అయిదు నిమిషములు మనసు నిల్చి ఆలోచించుకొన్నచో వాటి యధార్థ స్వరూపములు ఎవనికైనను గ్రాహ్యమగును. నీ సహాయమును ఆశించువారే, ‘ఇంద్రుడు, చంద్రుడు’ అని నిన్ను పొగడువారు. చెరువు నిండినప్పుడు వేలకొలది కప్పలు చేరి, విరామములేని బెకబెకలతో దానిని గొప్పగా శ్లాఘించును. చెరువు ఎండిపోయినప్పుడు ఒక్క కప్పయైనను ఆ ప్రక్కకు రాదు. మరియు, దిక్కు లేక పడియున్న శవముమీద విలువగల సొమ్మున్నయెడల, ‘మా చుట్టమంటే మా చుట్టమ’ని ఎక్కడెక్కడివారో వచ్చి ఆ శవము చుట్టును గుమికూడుదురు. సొమ్మేమీ లేని యెడల నిజమైన చుట్టములును ఆ శవమువంక తొంగియైనను చూడరు. నీ సంగతియు అంతే. ధనమున్నప్పుడే నీవు అందరికీ కావలసినవాడవు. అది ధనము ప్రభావముకానీ, నీ ప్రభావము కాదు. సాంసారిక సౌఖ్యములకు కావలసినంత ధనము అర్జింపవలసినదే, కాని, అంతకు మించి అర్జించుట

దుఃఖమునకు హేతువగును. నీవు మాటిమాటికిని పెద్దపెద్ద పద్దులుగా బ్యాంకులో వేసి, వేసి, యెక్కువ మొత్తము చేర్చిపెట్టుట, భవిష్యత్తున, నీ కొడుకుల కపకారము చేయుటయగునేకాని ఉపకారము చేయుటకాదు. ఎట్లందువా? కష్టపడి స్వయముగా ఆర్జింపనివానికి డబ్బు విలువ తెలియదు. పూర్వులు ఆర్జించి ఇచ్చిపోయిన ఆస్తి విస్తారముగా కలవారికి, ఐశ్వర్యపు మత్తులో దయ, దాక్షిణ్యము, పెద్దలయెడ గౌరవము, పాపభీతి, పరలోక చింత అనునవి తోచవు. అందువలన అపమార్గములు పట్టి, పెక్కు చిక్కులకు లోనై, కడకు పశ్చాత్తాపతప్తులగుదురు. కాబట్టి, నీవు కొడుకులకొరకు అట్లు ధనమును కూడబెట్టుట వారికి కష్టములు కూడబెట్టుటయే అగును. ఇంచుక దూరదృష్టితో చూతువేని, అందలి సత్యము నీకు విశదమగును. ఇంతకును, ప్రాజ్ఞలోకము గౌరవించునది సౌశీల్యమునే కానీ సంపదను కాదు. నీవు పనికిమాలిన కీర్తి సంపాదించుకొనుటకై పలుతెరగులైన అవినీతి మార్గములవలంబించి యెంతో శ్రమపడుచున్నావు కాదా! దేశములోనున్న కోట్లకొలది ప్రజలలో ఈనాడు ఎక్కువగా గౌరవింపబడుచున్నవారు ఎట్టివారో, అందుకు కారణమేమిటో యోచించితివా? ఐహిక సుఖములు సులభ సాధ్యములైనను అవి తాత్కాలికము లనియు, తుచ్ఛములనియు తెలిసికొని, వాటిని విసర్జించి విరాగులై, కష్టసాధ్యమైన పరమార్థముకొరకు ప్రయత్నించుచున్నవారు మాత్రమే ప్రతి చోటను గౌరవింపబడుచున్నారు. నీవు చూచుటలేదా? వారి మార్గమును అవలంబింతువేని, నీవుకూడను వారివలెనే నిజమైన గౌరవమును పొందగలవు. కాని, అది తేలికయైన పని కాదు. అందుకెంతో చిత్త సంస్కారము కావలెను. బంగారము భూషణ రూపము నొందుటకు తీవ్రమైన మూసకాకను, బలమైన సుత్తిదెబ్బలను సహింపవలెను. చెరకుగడ చక్కెర రూపమునందుటకు

ముక్కలుగా నరికిననూ, గానుగలో వేసి పిప్పిచేసినను, బాణలిలో పోసి కాచినను, ఒక్కొక్క బొట్టుగా వడకట్టినను కిమ్మనక ఒప్పుకొనవలె. అట్లే, నీవును అంతశ్శుద్ధి నందుటకు విధిపెట్టు తిప్పలను, విపత్తులను, దుఃఖములను సహించుచు భగవత్ చింతనలో ఉండవలెను. పాండవులు ఎన్ని కష్టములు వచ్చినను నిబ్బరముగా ఉండిరేకాని చీకాకు పడలేదు, చింత నొందలేదు. సరిగదా, ఆ కష్టములు కృష్ణ భగవానుని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుటకును, ఆయన అనుగ్రహము సంపాదించుకొనుటకును కారణములై తమకెంతో మేలు చేసినవని సంతోషించినారు. అంపశయ్యపైనున్న భీష్ముడు తుది ఘడియలలో కన్నుల నీరు నింపెను. అది చూచి, కారణమేమని అర్జునుడు అడుగగా, “నాయనా! మీరు అనుభవించిన అపార కష్టములు తలపునకు వచ్చి దుఃఖమున అశ్రువులు రాల్చితిని. కానీ, అది అంతయును, అహంభావముతో అధికారముకొరకును, అన్యాయార్జనము కొరకును ప్రాకులాడుచూ, బ్రతుకును పాడుచేసికొనుట అవివేకమనియు, ముంచినను - తేల్చినను భారమంతయు భగవంతునిదేయన్న స్థిర చిత్తముతో ఉండుట యెప్పటికైనను క్షేమమనియు, కలియుగమునకు గుణపాఠము బోధించుటకై జరిగిన పని” అన్నాడు.

భగవంతుడు భక్తుని చేరుటకు ఎంత వేగముగా ప్రయాణము చేయునో, భక్తుని చేరుటకు భగవంతుడు అంతకెక్కువ వేగముగా ప్రయాణము చేయును. నీవు ఒక్క అడుగు ముందుకు వేసిన, ఆయన నూరడుగులు ముందుకు వేయును. ఆయన తల్లిదండ్రులకంటెను ఎక్కువ వాత్సల్యము గలవాడు. తనయెడ దృఢమైన భక్తి విశ్వాసములు కలవారినెందరినో కాపాడి వృద్ధికి తెచ్చి యున్నాడు. అట్టి భక్తి విశ్వాసములు నీకున్న యెడల నీలో నుండియే నిన్ను కాపాడుచూ నిన్ను వృద్ధికి తెచ్చును.

(8.9.1963)

నిర్దేశ విధాత

చీమలకొండ జయాశాస్త్రి

“చెంత చేర్చెననుచు సంతసించెదరన్న
వెంటనే ఎడబాటు చింతగూర్చు
ఏడిపించుటె సాయి వేడుకయందురా
కడుపుబ్బ నవ్వింపు నడుమ నడుమ
పొగడుచున్నాడని పొంగిపోయెదరేమొ
తప్పకప్పుడె ఎగతాళి చేయు
అభయమిచ్చెనుగాన హాయి నుండెదరన్న
పడు బాధలకు అంతుపట్టకుండు
వెనుక కేగనీడు చననీడు ముందుకు
మనసు మరులు గొల్చి మథనబెట్టు
ఇట్టి చిన్నిసాయి చిన్మయమూర్తిని
ఎట్టులెరుగగలరు ఇలను మీరు?”

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి తత్వం గురించి మనకు తెలిసినది అణువులో అణువంతకూడ లేదన్నది పైన స్వామి చెప్పిన పద్యముద్వారా స్పష్టమవుతున్నది.

మొదట స్వామి, “చెంత చేర్చెనటంచు సంతసించెదరన్న వెంటనే ఎడబాటు చింతగూర్చు” అని చెప్పారు. నిజమే! ఎవరైనా మనలను “భగవాన్ బాబావారిని మీరు ఎంతకాలమునుండి సేవిస్తున్నారు?” అని అడిగితే, దానికి సమాధానముగా మనము “అబ్బో! మేము సుమారు యాభై అరవై సంవత్సరాలనుండి భక్తులమండీ” అని దానికి ఒక సీనియారిటీని, ఒక అర్హత (డిగ్రీ)ని తగిలించి, ఒకింత అతిశయ భావనతో నాలుగు దిక్కుల వైపు చూస్తూ చెబుతాము, చుట్టుప్రక్కలవారుకూడా వింటే బాగుంటుందని. సరే, వారు మనమీద గౌరవముతో

భగవాన్ తో మనకున్న సాన్నిహిత్యమును తెలుసుకోవాలని కుతూహలపడతారు. దానికి మనము, “బాబా మాతో ఆడేవారు, పాడేవారు. వారు ఏ ఊరు వెళ్ళినా మేము లేకుండా వెళ్ళేవారు కాదు” అని ఏమేమో చెబుతాము. అవసరమైతే ఆ మాటలకు కొద్దిగా అతిశయ అలంకారాలు కూడా జోడిస్తాము. మన మాటల్లో పూర్తిగా భూతకాలపునాటి ముచ్చట్లే ఉంటాయి. వర్తమాన కాలములో స్వామి సాన్నిహిత్యముగురించి చెప్పము. కారణం? అప్పటికి స్వామి మనలను దూరంగా ఉంచుతారు. అదే విషయం మనలను ఎవరైనా అడిగితే స్వామి మనలను విశ్రాంతి తీసుకొమ్మన్నారని చెప్తాము, లేదా, కొత్తవాళ్ళకు కూడా అవకాశాలివ్వాలి కదండీ అంటూ కప్పదాట్లు వేస్తాము. మన నడవడికలో, గుణగణములలో అతిశయం ప్రవేశించడం వలన స్వామి మనలను దూరముగా ఉంచి పరీక్షిస్తున్నారని

ఎంతమాత్రమూ తెలుసుకోము. మన జీవితములోని ప్రతీ చర్య భగవాన్ చెప్పినట్లుగా మన మనస్సుయొక్క 'రియాక్షన్, రీసాండ్, రిఫ్లెక్షన్'లతోనే కూడి ఉంటుంది. భగవాన్ తో అనుబంధము దీనిపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది.

స్వామి చెప్పిన చిన్నకథను ఇక్కడ చెప్పుకోవాలి. మహారాష్ట్రములోని ఒక గ్రామములో ఒక భక్తుడుండేవాడు. అతను ప్రతీరోజు ఉదయమే క్రమము తప్పకుండా ఆ ఊరిలోని దేవాలయమును సందర్శించేవాడు. అతని భక్తి ఎటువంటిదంటే లోపల ఉన్న దేవతామూర్తిని సాకారంగా దర్శించేవాడు. దానితో ఒడలు తెలియకుండా సాష్టాంగ దండ ప్రణామములు చేస్తూ, బాహ్యస్పృహ లేకుండా రాయి రప్పు దుమ్ము ధూళి లెక్కచేయకుండా భక్తిపారవశ్యముతో పొర్లుతూండేవాడు.

కొంతకాలానికి ఆ భక్తుణ్ణి ఆ గ్రామ ప్రజలు మహానుభావునిగా గుర్తించి, ఒక పర్వదినాన, ఆ భక్తుడు తిరస్కరించినా, ఒత్తిడి చేసి అతనికి మంచి పట్టు వస్త్రాలు బహూకరించారు. ఆ భక్తుడు కాదనలేక ఆ పట్టు వస్త్రాలను ధరించి దేవాలయానికి వెళ్ళాడు. తన అలవాటు ప్రకారము ముందుగా సాష్టాంగ ప్రణామము చేయడానికి సిద్ధపడ్డాడు. కానీ, తాను ధరించిన ఖరీదైన పట్టు వస్త్రములు మలినమవుతాయేమోనని భావించి, రెండు చేతులూ జోడించి నమస్కరిస్తూ ఆలయములోనికి వెళ్ళాడు. ఎప్పటివలెనే కాకుండా భగవంతుడు సాధారణ విగ్రహ మూర్తిగానే దర్శనమిచ్చాడు.

ఆ భక్తునికి విచారము మొదలైంది. రోజూ సాకార రూపములో దర్శనమిచ్చే నా స్వామి ఈనాడు ఎందుకు విగ్రహ రూపములో దర్శనమిస్తున్నాడు? అని మథనపడగా, అతనికి తాను చేసిన తప్పు తెలిసింది. తాను ధరించిన పట్టువస్త్రాలపై పెంచుకున్న వ్యామోహమే తనకు దైవ దర్శనమును దూరం చేసిందని, మనస్సులో ఆడంబర అహంకారములు చేరితే భగవంతుడు దూరమవుతాడని గ్రహించి పశ్చాత్తాపముతో ఆ దేవదేవుని ప్రార్థించగా, భగవానుడు ఆ భక్తునిలో వచ్చిన మార్పుకి సంతోషించి సాకార రూపముతో అతని ఎదుట నిలిచాడు.

మన మనస్సులో ఏ గుణత్రయ ప్రభావము కలిగితే, దానికి తగినట్లుగానే భగవాన్ మనపట్ల స్పందిస్తారన్నది స్పష్టమవుతుంది.

“ఏడిపించుట సాయి వేడుకయందురా, కడుపుబ్బ నవ్విండు నడుమ నడుమ” నీ భక్తుడిని, నాకే ఎందుకు ఇన్ని కష్టాలు, ఈ బాధలు? ఏ పూజలూ చేయనివాడు, ఏ రోజూ మ్రొక్కునివాడు హాయిగా ఉన్నాడే! అనే భావన ఏదో ఒక సందర్భంలో ప్రతి ఒక్కరికీ కలిగేదే! ఇది తమోగుణ ప్రభావమే! దీనిలో మనకు తెలియని అసూయకూడా ఉంటుంది. మనము ఆశించినది మనకు దక్కకుండా ప్రకృవారికి చిక్కితే మనలో అసూయ కలుగుతుంది. దానిని పొందలేక నిరాశా నిస్పృహలు కలుగుతాయి. ఇది అజ్ఞాన ఫలితమే! ఈ లోపమును సరిచేసుకుని, నాకు ఎంత ప్రాప్తమో అంత దక్కుతుంది, ఇది నా కర్మల ఫలితమేకాని వేరుకాదు, అని పశ్చాత్తాపపడి, తృప్తిని ఏర్పర్చుకుంటే మనస్సు హాయిగా, ఆనందముగా ఉంటుంది. ఆ భావన కలిగిన వెంటనే భగవాన్ మన జీవితములో కడుపుబ్బ నవ్వులని ప్రసాదిస్తారు.

మనము చేసుకునే కర్మల ఫలితాలే మన జీవితములో ఈ ఏడుపులు, దుఃఖాలకు కారణమని తెలిసినా, మన బాధలకు పరులనే నిందిస్తాము. ఇది మనస్సు కల్పించే పెద్ద లోపము. పాండవులు అరణ్యవాసంలో అగచాట్లు పడుతున్న రోజులలో ఒకసారి శ్రీకృష్ణులవారు వారిని చూడడానికి వెళ్ళారు. తర్వాత పాండవుల యోగక్షేమాలు విచారిస్తూ కుంతీదేవితో ఆయన ఇలా అంటారు, “దుర్మార్గులు, దుష్టులు అయిన కౌరవులు భోగభాగ్యములు అనుభవిస్తూ ఆనందముగా ఉండగా వీరులు, శూరులు, కలలోకూడ ఎవ్వరికీ హాని చేయని పాండవులు అడవులలో అగచాట్లు పడుతున్నారేమిటి? భగవంతునికి ఎందుకు ఈ విపక్ష? అని కొందరికి సందేహం కలుగవచ్చు. దేనికైనా వారువారు చేసుకున్న కర్మల ఫలితమే మూలకారణము. పాండవులు తమ కర్మఫలితంగా ఈనాడు అడవుల పాలైనప్పటికీ నిరంతరం నన్నే ధ్యానిస్తూ నా అనుగ్రహంచేత సంతృప్తిగా ఆనందంగా కాలం గడుపుతున్నారు. ఇక, దుష్టులైన కౌరవులు నేడు భోగభాగ్యములతో తులతూగుతున్నట్లు

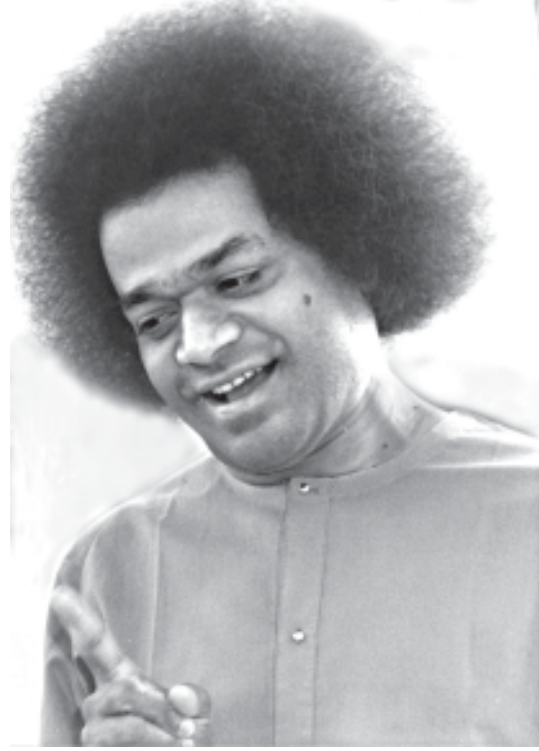
కనిపిస్తున్నప్పటికీ నిజానికి పాండవులపట్ల వాళ్ళకు గల అసూయా ద్వేషములు వాళ్ళను దహించివేస్తున్నాయి. వాళ్ళు తమ పూర్వజన్మ పుణ్యమును ఖర్చుచేసుకుంటూ ఈ జన్మలో పాపమును మూటకట్టుకుంటున్నారు. దీని ఫలితం ముందుముందు అనుభవించక తప్పదు” అని చెప్పారు. నిజమే! నూరుగురు పుత్రులున్న ధృతరాష్ట్రానికి కర్మకాండ చేయడానికి చివరకు ఒక్క కొడుకుకూడ మిగలలేదు. ఇది కర్మ ఫలితమే కదా!

ఈరకముగా మనం ఆలోచించుకుని, చేసిన తప్పులకు పశ్చాత్తాపపడి, సత్కర్మలు ఆచరిస్తే మనకు తప్పకుండా ఆనందము చిక్కుతుంది. ఇది పూర్తిగా మన మనస్సుయొక్క రియాక్షన్, రిఫ్లెక్షన్, రీసాండ్ల ఫలితమే అని అర్థమవుతూంది.

“పొగడుచున్నాడని పొంగిపోయెదరేమొ, తప్పకప్పుడే ఎగతాళి చేయు” భగవాన్ ఏమి చేసినా, ఏమి చెప్పినా మనలో మంచి మార్పు రావాలని చూస్తారు. లోకములో సహజముగా మనలను ఎవరైనా పొగడితే మనము భూమికి ఒక అడుగు ఎత్తులో నడవడము మొదలుపెడతాము. నా అంతటివాడు లేడనే భావన కలుగుతుంది. అటువంటిది ఇంక సాక్షాత్తు భగవాన్ పొగడితే మనకు కళ్ళాలుండవు. విపరీతమైన అహంకారముతో నాకన్నా అధికుడెవ్వడు అనే భావన వస్తుంది. ఇదికూడ రజోగుణముయొక్క అవలక్షణమే. ఈ అవలక్షణము గమనించి స్వామి మనలోనున్న లోపాలను గమనించుకొమ్మని హెచ్చరిస్తారు.

స్వామి మనలను ఎగతాళి చెయ్యడమంటే నలుగురిలో అవమానించడం కాదు. మనలోనున్న లోపాన్ని ఎత్తి చూపి సరిచేసుకొమ్మంటారు. ఈ పొంగిపోవడము, కృంగి పోవడము రెండూకూడ మన మనస్సుయొక్క రియాక్షన్, రిఫ్లెక్షన్, రీసాండ్ల ఫలితమే.

“అభయమిచ్చెనుగాన హాయినుండెదరన్న పడు బాధలకు అంతుపట్టకుండు” మానవుడు కర్మజీవి. మన ఉన్నతికి ఏదో ఒక కృషి చేస్తూనే ఉండాలి. అది లౌకిక జీవనానికైనా, ఆధ్యాత్మిక పురోభివృద్ధికైనా! కానీ, భగవాన్ చెప్పారు కదా, నా బాగోగులు చూసుకుంటానని అని చెప్పి,

తామసిక గుణమైన సోమరితనమును అలవరచుకుంటే, మనకు మనం బాధలు కొనితెచ్చుకున్నవాళ్ళమే అవుతాము. మనము కృషి చేస్తూంటే, దారి సులభతరము చేస్తారు, భగవాన్. అంతేగాని, “కాలు గడపదాటకూడదు, కాసు ఖర్చు కాకూడదు, కైవల్యం వచ్చి ఒళ్ళో పడాలి” అంటే దానినిమించిన సోమరితనము లేదు. దీనిని మించిన దారిద్ర్యము లేదు. మరి జీవితము కష్టాల పాలవ్వక సుఖాలు ఏరకముగా వస్తాయి? దీనిని “అమితమైన అతిశయ విశ్వాసము” (ఓవర్ కాన్ఫిడెన్సు) అని చెప్పుకోవాలి. ఇది కూడా మన మనస్సుయొక్క రిఫ్లెక్షన్, రియాక్షన్, రీసాండ్ల ఫలితమే.

“వెనుకకేగనీడు చననీడు ముందుకు మనసు మరులు గొల్చి మథనపెట్టు” ఈ వాక్యము స్వామిపై మనకున్న శరణాగతి తత్త్వమును సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నట్లుగా ఉంది. “పట్టిన పట్టేదొ పట్టనే పట్టితివి పట్టు నెగ్గెదదాక అట్టెయుండు.... పోరు పడలేక నేనైన బ్రోవవలయు, ఒడలు తెలియక నీవైన అడుగవలయు... అంతియేగాని ఊరక

తిరిగిపోవుట భక్తుని దీక్షకాదు” అని భగవాన్ పలు సందర్భాలలో స్పష్టం చేశారు. అయితే, మన పట్టుదలకు స్వామి పరీక్షలు కూడా పెడుతూంటారు. ‘టెస్ట్ నాకు టేస్టు’ అని వారు సెలవిచ్చారు కదా! ఆ పరీక్షలు ఎలా ఉంటాయంటే, ఒక క్షణంలో “స్వామి నన్ను ఉపేక్షిస్తున్నారా?” అనిపిస్తుంది, మరో క్షణంలో వారి వేయి తల్లుల దివ్యప్రేమ అనుభవానికి వచ్చి, ‘స్వామి నాకోసమే అవతరించారేమో’ అన్న భావన కలిగి భక్తి ద్విగుణీకృతమవుతుంది. పాల ముంచినా నీట ముంచినా నీడే భారం స్వామీ, అని మనము సంపూర్ణ శరణాగతితో వేడుకుంటే ఏది జరిగినా బాబా మన మంచికే చేస్తున్నారని గ్రహిస్తాము.

ఈ సందర్భములో సుమారు పదహైదు సంవత్సరాల క్రిందట జరిగిన ఒక సంఘటనను నేను ఇక్కడ చెప్పాలి. పేర్లు ఉదాహరించడము సబబు కాదు కనుక జరిగిన విషయమును చెబుతాను. బృందావన్ లో డిగ్రీ చదువుతున్న ఒక విద్యార్థి సెలవులకు హైదరాబాద్ లోని వాళ్ళింటికి వెళ్ళాడు. సెలవులు పూర్తి అయిపోయిన తరువాత తిరిగి బృందావన్ కి వెళ్ళడానికి రైలు స్టేషన్ కి వెళ్ళి తాను ఎక్కవలసిన రైలులో కూర్చున్న తరువాత గమనించాడు, తన చేతిలో ఉన్న టికెట్టు బెంగళూరు నుండి హైదరాబాద్ కు వచ్చే తిరుగు రైలుది. ఏమి చెయ్యగలడు? మరునాడు బృందావన్ లో ఉండాలికానీ, మార్గము లేదు. స్వామిని ప్రార్థించుకుని తిరిగి ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంటికి వెళ్ళాక ఆరోజు టీవీ వార్తల్లో తెలిసింది, తాను దిగిపోయిన రైలు మహబూబ్ నగర్ వద్ద పట్టాలు తప్పిందని, పెద్ద ప్రమాదము తప్పిందని. ఇదంతా ఎవరు చేశారు? ఇందులో ఎవరి ప్రమేయం ఉంది? ఆలోచిస్తే రక్కున మనకు స్ఫురించేది మన ఇంట వెంట జంటగా ఉండే భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి తప్ప వేరెవ్వరూ కాదని. అన్నీ బాబాకు విడిచిపెడితే మనకు ఏది మంచిదో వారే నిర్ణయిస్తారు. ఆవిధముగా కాకుండా ఆ విద్యార్థి వేరే విధముగా ప్రయత్నించి ఏదో ఒక రకముగా బెంగళూరుకు ప్రయాణించి ఉంటే ఆ తల్లిదండ్రులు, ఆ విద్యార్థి ఎంత ఆందోళనకు గురయ్యేవారు! ఇటువంటి సంఘటనలెన్నో స్వామి భక్తులకు అనుభవమే. మనము మనస్సుని

అనుసరించి ఊగిసలాడకుండా పని సఫలమైనా, విఫలమైనా అంతా స్వామి ప్రసాదముగా భావిస్తే సర్వదా సుఖమయమే. ఈ శరణాగతికూడ మన మనస్సుయొక్క రిఫ్లెక్షన్, రియాక్షన్, రిసాండెలమీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది.

“ఇట్టి చిన్నిసాయి చిన్మయమూర్తిని ఎట్టులెరుగగలరు ఇలను మీరు?” స్వామి ఇంత సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నా మనము లోపల మార్పులేకుండా తామస రణోగుణాలతో ఆ దేవదేవుణ్ణి తెలుసుకోవచ్చును అనుకుంటే, మనకన్న మూర్ఖులు, దురదృష్టవంతులు ఎవరూ ఉండరు. తాను చిన్నిసాయిని, చిన్మయమూర్తిని అని స్పష్టముగా చెబుతున్నారు, స్వామి.

చిన్నిసాయి అంటే ఆకారములో చిన్న అని భావిస్తే పెద్ద పొరపాటే. చిన్ని అంటే సూక్ష్మమని అర్థం. కరోపనిషత్తులో చెప్పినట్లుగా “ఆత్మస్య జాంతోర్నిహితో గుహ్యమ్” అంటే “హృదయములో సూక్ష్మ రూపములో ఆత్మగా ఉన్నాను.”

చిన్మయమూర్తి అంటే భౌతికముగా ఇలలో వెతకలేము. కారణం? చర్మచక్షువులకు కనబడనివాడు కాబట్టి మనము అంతర్ముఖులమైతేగాని తెలుసుకోలేము అని అర్థము. అటువంటి శ్రీ సత్యసాయిని కనుగొనాలంటే, గుణ రహితమైన మనస్సు, విచక్షణ కలిగిన బుద్ధి, చిత్తశుద్ధి ఉంటేనే సాధ్యపడుతుంది.

భగవాన్ తమ చిరునామాను దయతో మనకు చెబుతున్నారు. మనము ఆ సాధనలోకి ప్రవేశించి ఆ చిరునామాను చేరాలి.

వినయశీలి మస్తకం

సాయినామ పుస్తకం

పూర్ణసాధన సాత్వికం

అపూర్వ స్పందన తాత్త్వికం

హంసరాజ గమనం

హంసధ్వని గమకం

సరోవరం మానసం

సత్యసాయి దరహాసం ❖

స్వామివారి దివ్యగాన కళాకౌశలాన్ని ప్రత్యక్షంగా అలా ఆస్వాదించగలిగిన ఆ భక్తుల మహద్భాగ్యాన్ని ఏమని కొనియాడగలం! నాటి సంఘటనగురించి వర్ణిస్తూ విజయమ్మగారు అంటారు, “ఆ సంగతులు అలా అలా అలలులా లేచి, వీచి, ఉవ్వెత్తున గగన వీధినందుకుని, గలగల పారే గంగా ప్రవాహంలా వారి కోమల కంఠంనుండి కమనీయగానం, దేవగానం, అమరగానం సాఫీగా సాగుతూంటే సర్వులూ వారి గానకళా మాధుర్యంలో తేలియాడారు. పరవశం పరవళ్ళు త్రొక్కింది. అందరూ ముక్కుమీద వేలేసుకుని వారి సంగీత జ్ఞానమునకు సొక్కిపోయారు”

మనం స్వామిని ‘గానలోలా’, ‘సామగాన ప్రియకరా’ అని కీర్తిస్తాము కదా! ఎందరో గాయనీ గాయకులు ఆ సాయి సరస్వతి సమక్షంలో తమ గానకౌశలాన్ని ప్రదర్శించి ఆ దేవుని కృపకి నోచుకొని ధన్యులైనారు కదా!

“ఒక తండ్రి తన కూతురుకు వివిధంగా మంచి విషయాలు బోధిస్తారో ఆవిధంగా స్టేజిపై సంగీత కచేరీలు చేసే విధానమునుగురించి ఎన్నో విషయాలు స్వామి నాకు బోధించారు. నేను పూర్వజన్మలో ఎంతో పుణ్యం చేసుకొని ఉంటానని అనుకుంటున్నాను. అందువలననే, భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి రూపంలో, దివ్య మాత, పిత, గురువు ఈ జన్మలో నాకు లభించారు.”

ప్రఖ్యాత గాయనీమణి బేగం పర్వీన్ సుల్తానా హృదయ స్పందన ఇది. వారి స్మృతిపథంలో ఎన్నో అపురూపమైన అనుభూతులు నిక్షిప్తమై ఉన్నాయి. ఆ విలువైన పేటిక మూతని అలా అలవోకగా తెరచి, ఒక అమూల్యమైన స్మృతిని ఆమె మనతో పంచుకుంటున్నారు.

“నేను, శ్రీమతి ఎమ్.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మి, మరియు మా కుమార్తె పదాభీతో కలసి కూర్చున్నాము.

వనితాజ్యోతి:

సాయికళామతల్లికి నీరాజనం

(గత సంచిక తరువాయి)

చంద్రమౌళి రమాదేవి

అప్పుడు బాబా, “పర్వీన్! ఏదైనా మీరా భజన పాడతావా?” అని అడిగారు. ఒక మీరా భజన పాడడం మొదలుపెట్టాను. స్వామి నా గానం

వింటూ ఆనందిస్తున్నారు. ఇంతలో ఆయన ఒక విద్యార్థిని పిలిచి తాళాలు తీసికొని రమ్మని చెప్పారు. వాటిని తీసుకుని వారు నా గానానికి అనుగుణంగా తాళం వేయడం మొదలుపెట్టారు. అది నా జీవితంలో పరమ పవిత్రమైన, కలకాలం జ్ఞాపకం ఉండిపోయే రోజు. భగవాన్ బాబావారే స్వయంగా నా పాటకి అనుగుణంగా తాళం వేస్తూంటే, అక్కడ ఉన్నవారందరూ మైమరచి నా పాట వింటూ ఉంటే, నా జన్మ తరించినది, నాకు మోక్షప్రాప్తి కలిగిందని నేను భావించాను.”

నిజానికి గానం అనేది ఒక తపస్సు, ఒక సాధన. దైవాన్ని ప్రసన్నం గావించుకునే అందమైన కళ; భక్తిమార్గంలో ఒక అద్భుతమైన ఆవిష్కరణ. నవవిధ భక్తిలో ‘కీర్తనం’ తనదైన, ప్రత్యేకమైన, సుస్థిరమైన స్థానం ఏర్పరుచుకున్నది కదా! ‘శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తిగానరసం ఫణి’ అంటారు. అంతేనా! సాక్షాత్ పరమాత్మయే పరవశంతో ప్రసన్నుడవుతాడు భక్తుల కమనీయ గానం విని! హృదయ వీణ తంత్రులను మీటి రసానుభూతిని కలిగించే మధుర గానాన్ని అందించేవారు ఆ ప్రత్యక్ష అవతారమూర్తి దివ్యాశీస్సులు పొందగలిగారంటే, అది ఆ కళామతల్లి అనుగ్రహమే కదా!

కొడైకెనాల్కు స్వామి దర్శనార్థమై వెళ్ళి ఒక గెస్టు హౌస్ లో బసచేసిన ప్రఖ్యాత గాయనీమణి శ్రీమతి పి. సుశీలగారికి ఒకసారి తీవ్రమైన అనారోగ్య సమస్య ఎదురయింది. సమయానికి ఇతరుల సహాయం లభించి ఆమె ఆసుపత్రిలో చేరారు. మరునాడు ఆమె యోగ క్షేమాలు విచారించడానికి స్వామి స్వయంగా అక్కడికి చేరుకోవడం వారి కరుణ ప్రేమలకి నిదర్శనమేనని ఆవిడ భావించారు. ఆమె అంటారు, “ఆ అమృతమూర్తి నన్ను ఆశీర్వదించారు. అది ఎన్నెన్ని జన్మల పుణ్యఫలంగా లభించిన వరమో కదా! నిజంగా స్వామి నాకు పునర్జన్మను ప్రసాదించారు. దయార్థ హృదయులైన స్వామి హృదయంలో అందరికీ చోటుంది.”

కళలకి దేశ కాల భాషా మతపరమైన భేదాలు, సరిహద్దులు లేవు కదా! మన దేశీయులే కాదు, ఎందరో విదేశీ గాయనీమణులుకూడా స్వామి దివ్యసన్నిధిలో భక్తి

పారవశ్యంతో గానం చేయడం మనం వింటూనే ఉన్నాము కదా! కళకి సార్థకత ప్రజలు ప్రశంసించినప్పుడు కాదు. ఆ భగవంతుని అనుగ్రహశీస్సులే ప్రధానమైనవి. నిజంగా కళారాధన అనేది ఒక తపస్సు అని ఎప్పుడనిపిస్తుంది? ఆ కళారాధనలో, ఆ అంతులేని సాధనలో మనస్సు, తనువు పూర్తిగా లీనమై అది దైవానికే అంకితమైనప్పుడు కదా! కళాదృష్టితో చూసేవారికి, ఆ దైవాన్ని అందమైన పదాలలో వర్ణించాలని, ఆ ప్రభువు యశోవైభవాన్ని మధురంగా గానం చేయాలని, అలాగే ఆ దివ్య సౌందర్యాన్ని అందంగా, కనువిందుగా చిత్రించాలని అనిపించడం అతి సహజమే కదా! అలాంటి ఒక భక్తురాలి సాధన గమనిద్దామా.

ఆడివాన్ హార్దరు అనే జర్మన్ మహిళ, హోవర్టు మర్సెట్ ట్రాసిన ‘సాయిబాబా - అద్భుతమూర్తి’ అనే పుస్తకాన్ని చదివి, ఆపై స్వామి దర్శనార్థం ప్రశాంతి నిలయం చేరుకుంది. ప్రథమ సందర్శనంలోనే భగవాన్ బాబావారి అతిలోక సౌందర్యానికి, ఆకర్షణకి ముగ్ధురాలై, వారి దివ్యరూపాన్ని చిత్రించాలని ఆశించింది. ముందుగా పుట్టపర్తిలోని చిత్రావతీ నది, ఇసుక తిన్నెలు, చెట్లు, పరిపాలాలు ఇవన్నీ చూపిస్తూ చిత్రం వేద్దామనుకొని, మందిరం వెనుకనున్న కొండమీదికి ఎక్కి అక్కడినుండి ఆ దృశ్యాన్ని చిత్రించింది.

కొన్ని రోజుల తరువాత స్వామి ఇంటర్వ్యూ ప్రసాదించారు. అప్పుడు ఆమె తను వేసిన స్కెచ్ లను స్వామికి చూపించింది. ఆ సాయికళామతల్లి ఆమెను అభినందించగా, “మీ రూపాన్ని నేను చిత్రించవచ్చా?” అని ఆమె అడిగింది. స్వామి దానికి అంగీకరించారు.

ఇప్పుడిక చిత్రం ఎలా వెయ్యాలా అనే ఆలోచన. మొదట్లో రంగురంగుల ఇంద్రధనుస్సు నుండి బాబా వెలుపలికి వస్తున్నట్లు చిత్రీద్దామనుకుంది. ముందు పెన్సిల్ తో బాబా రూపాన్ని అనేకరకాలుగా వేసింది. కానీ, ఏదీ నచ్చలేదు. చివరికి బాబాని ఉద్దేశించి, “మిమ్మల్ని అలా చూస్తూ ఉండిపోవాలనిపిస్తుంది. మీ రూపం చిత్రించడం నాకు సాధ్యం కావడం లేదు” అని ప్రార్థించింది.

శివరాత్రికి పుట్టపర్తి చేరుకుని లింగోద్భవ లీలను ప్రత్యక్షంగా చూసి, ఆత్మలింగాన్ని పట్టుకున్న స్వామి

ఫోటోలు తీసింది. వారు లింగాన్ని చేతిలో పట్టుకొని చూపిస్తున్న ఫోటోలో వారి దివ్యరూపం లింగంలో ఆమెకి కనబడింది. వారి రూపాన్ని లింగములోంచి ఉద్భవిస్తున్నట్లు చిత్రించాలని తెలిసింది. ఒకరోజు తెల్లవారుఝామున మగత నిద్రలో ఉండగా, చుట్టూ నారింజ వర్షంతో లింగం ఆమెకి కనబడింది.

చిత్రం ప్రారంభించిన తరువాత వారి దివ్యహస్తాన్ని ఎలా చిత్రించాలో తెలియలేదు. ఈవిషయంలో సహాయం చేయవలసిందిగా కేన్వాస్ ముందు కూర్చుని ధ్యానంలో స్వామిని ప్రార్థించింది. ధ్యానం పూర్తయిన తరువాత చూస్తే, వారి కుడిచేయి స్పష్టమైన ఆకారంతో ఆ కాంతిలో కనబడింది. వారు ఆ హస్తాన్ని ఏ పద్ధతిలో చూపిస్తున్నారో అలాగే చిత్రించాలని తెలిసింది.

ఇక ముఖం చిత్రించాలని ఎన్నిసార్లు ప్రయత్నించినా పోలికలు రాలేదు. ఎంతో నిరాశ చెందింది. “అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ” ఇదే మూలమంత్రం కదా! మళ్ళీ ధ్యానం చేసి బాబాను సహాయం చేయమని ప్రార్థించింది. అంతే! అద్భుతం జరిగింది. ఒక అరగంటలో స్వామి వదనారవిందాన్ని చిత్రించగలిగింది. ఆ చిత్రాన్ని చూసిన డా॥ గోకాక్ గారు, “ఇది నేనెప్పుడూ చూడని చాలా అద్భుతమైన చిత్రము. ఇది ఒక దివ్య చిత్రము. బాబా సరిగ్గా ఇలాగే ఉంటారు” అన్నారు.

శ్రీమతి ఆడినాన్ హార్దరు సాధనకి ఫలితం లభించకుండా ఉంటుందా! స్వామివారు ఇంటర్వ్యూ అనుగ్రహించారు. “మీ చిత్రం ఎలా ఉంది? మీకు నచ్చిందా స్వామీ?” అని ఆమె ప్రశ్నించగా స్వామి మధురంగా ఇలా పలికారు, “నాకు ఇది బాగా నచ్చింది. ఆధ్యాత్మికత ఉట్టిపడుతూంది. విద్యార్థులు ధ్యానం చేసుకోవడానికి వీలుగా ఉండేటట్లు దీనిని వారి హాస్టలులో ఉంచుతాను.”

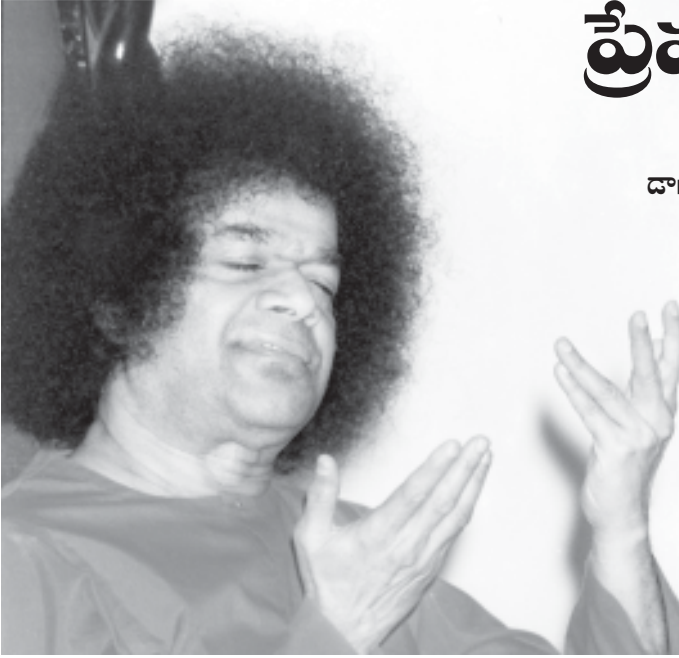
ఇంతకంటే కళకి గుర్తింపు ఇంకా ఏమైనా ఉండగలదా? హాస్టలుయొక్క ప్రారంభోత్సవం జరిగేవరకు అంటే మూడు నెలలపాటు ఆ చిత్రం బాబావారి నివాస మందిరంలో ఉంచబడింది. సాక్షాత్తు దివ్య సన్నిధిలో ఉండగలిగిన ఆ చిత్రం ఆ కళాకారిణికి ప్రసాదించిన ఆనందం వర్ణింపతరమా!

జీవకళ ఉట్టిపడేలా రూపకల్పన చేసి చిత్రించడం సామాన్యమైన విషయం కాదు. ఆ దేవదేవుడు ఎన్నుకున్న రంగు నారింజ వర్ణమని, ఆపై నీలం రంగు, అవి సూచించే ఆధ్యాత్మికత.... ఇవన్నీ తెలుసుకోవడం; ఊదారంగు విజ్ఞానానికి, సత్యానికి గుర్తు కనుక వారి శిరోజు మకుటాన్ని ఊదారంగులో చిత్రించడం ఇదంతా కళకి ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం జోడించడమే కదా! అందువలననే ఆ చిత్రకారిణి స్వామి మన్ననలకి పాత్రురాలైంది.

ఇలా చిత్రకళలో ప్రవేశం ప్రతి స్త్రీకి ఉండకపోవచ్చు కానీ, సామాన్యంగా ప్రతి గృహిణికి కొద్దో గొప్పో కళాభిరుచి ఉందని తెలియజేస్తాయి ముంగిట్లో వేసిన ముగ్గులు. అందంగా, నేర్పుగా పరచినట్లుగా రంగవల్లిని తీర్చిదిద్దడం కూడా ఒక కళే కదా! అందులో ఇది పూర్తిగా మహిళలకే కేటాయించబడిన విభాగమే సుమా! వాకిలి శుభ్రంగా ఉండి అందమైన ముగ్గుతో కళకళలాడుతూ ఉంటే చూసి ప్రసన్నురాలై లక్ష్మీదేవి ఆ ఇంట్లోకి ప్రవేశించి, ఇంటివారిని కరుణిస్తుంది అంటారు కదా. ముగ్గులు అనగానే మన స్మృతిపథంలో మెదలుతారు శ్రీమతి పెద్దబొట్టమ్మగారు. పూర్వం శివరాత్రి, నవరాత్రి, శ్రీవారి జన్మదినోత్సవం మొదలైన పండుగలకు ఆవిడ నాలుగైదు బళ్ళ మట్టి పోయించుకుని, స్వామి నడిచే బాటలమీద ఆ మన్నుపోసి, చదును చేసి పేడబెట్టి అలికేవారట. అట్లా చదునైన మట్టి రోడ్లపై ముగ్గులు వేసి, పూలు పోసి అలంకరించేవారు. అది చూస్తే రంగురంగుల తివాచీ పరచినట్లుగా కన్నుల పండుగగా ఉండేదట. ఆ సేవ చేయడానికి ఉత్సాహవంతులైన మహిళలందరికీ ఆవిడ అవకాశం ఇచ్చేవారు. పెల్లుబికే ప్రేమతో కళాత్మకంగా తీర్చబడిన ఆ పూలబాటలు ఒత్తుగా, స్వామి పాదాల క్రింద మెత్తగా శోభించేవి.

ఈ సందర్భంలో కూడా ఆ మహిళలందరికీ స్వామివారి దివ్యత్వపు అనుభూతి కలిగేదట. ఎలా? పెద్దబొట్టమ్మగారు అంటారు, “పెట్టిన ముగ్గులమీదగానీ, పరచిన పూల మీదగాని భగవాన్ నడచినప్పుడు అదేమి వింతయోకాని అదుగుల జాడలు పడవు, చెదరవు. పరచిన పూలు పరచినట్టే ఉంటాయి.”

(సశేషం)

ప్రేమ సాధన

డా॥ వజ్రల సత్యకమలాకర్

జన్మజన్మంబులఘములు సమయజేసి
దివ్యమా ప్రేమతత్త్వమున్ తెలియజేసి
శాంతి పథమున పయనించు స్ఫూర్తి నిచ్చు
సాయి చరణ పంకజములే శరణు మనకు

జనన మరణాల అసంఖ్యాకమైన మజిలీలు దాటుతూ, నిరంతరంగా ప్రయాణిస్తున్న జీవుని తుది గమ్యం ఏమిటన్న ప్రశ్నకు సమాధానంగా అనంత కరుణాసముద్రులైన స్వామి సూటిగా 'మోక్షమ'ని చెప్పకుండా, 'మళ్ళీ జన్మించకుండా ఉండే స్థితిని సాధించడమే'ని స్పష్టంగా చెప్పారు. మాధుర్య రసభరితమైన స్వామివారి వాక్కులలో ప్రతీ పదం సందర్భానికి తగినట్లుగా ఎంతో లోతైన అర్థాన్ని స్ఫురింపజేస్తూ ఉంటుంది. స్వామి 'జనన మరణాలకు అతీతమైన స్థితిని పొందడం' అని చెప్పకుండా, ఆ స్థితిని సాధించాలి అని ఎంతో మర్మగర్భితంగా సూచించారు. అంటే, ఏదైనా ఒక ఖచ్చితమైన స్థితిని చేరుకోవడానికి పట్టుదల, శ్రద్ధాసక్తులు, విశ్వాసాలతో కూడిన కొన్ని సత్కర్మల సముదాయంతో కూడిన ప్రయత్నం చేయడమేనని స్వామివారి సూచన. స్వామివారి మాటల్లో దుర్లభమైన మానవ జీవన లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి చేయవలసిన సత్కర్మల సముదాయానికి 'సాధన' అని పేరు. అమృతతుల్యమైన తమ సంభాషణలలో స్వామి

ఎన్నో పర్యాయాలు ఈ సాధనలనుగురించి సామాన్యులకు సహితం అర్థమయ్యేవిధంగా వివరించారు. జపము, ధ్యానము, నగర నామ సంకీర్తనలు, సద్గ్రంథ పఠనం లాంటి సాధనలగురించి తెలియని స్వామి భక్తులెవరూ ఉండరంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఈ సాధనల్నిగురించే కాక స్వామి సందర్భానుసారం మానవ జీవన సార్థకత కోసం మరెన్నో సూచనలు చేశారు. స్వామి ఈ సూచనలను సాధనలనకపోయినా, ఇవి సాధనల స్థాయికి ఏమాత్రం తక్కువ కాదని జ్ఞప్తియందుంచుకోవాలి. తేనెవంటి పలుకులు, వెన్నెలవంటి మనసు, వెన్నవంటి హృదయం ఇవి పొందాలన్నా ఎంతో ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది కదా! సచ్చీలము, పరమత సహనము, ఎవ్వరినీ ద్వేషించకపోవడము, అందరినీ ప్రేమించగలగడము, అచంచలమైన విశ్వాసాన్ని కలిగియుండడం... ఇలాంటివి సాధనలుగా చెప్పబడకపోయినా, ఈ సద్గుణ సంపత్తి లేని జీవితం ఎంత నిరర్థకమో వేరే చెప్పనవసరం లేదు. అందుకే భక్తులందరి ఆధ్యాత్మిక ఔన్నత్యంకోసం, జీవన సాఫల్యం కోసం స్వామి అమితమైన ప్రేమతో సూచించిన సాధనామార్గం 'అందరినీ ప్రేమించడం'. ఒక భక్తునికి స్వామివారిచ్చిన అనుగ్రహ సంభాషణలో ఈవిషయం మనకు అవగతమవుతుంది.

ఒకసారి లండన్ నుండి వచ్చిన అజిత్ పొపట్ అనే భక్తునికి స్వామి ఇంటర్వ్యూ

అనుగ్రహించారు. ఆ అనుగ్రహ సంభాషణ సందర్భంలో అజిత్ పొపట్ స్వామిని, “స్వామీ, నేను ఏం సాధనలు చేయాలి?” అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా స్వామి, “నాయనా! ఏం సాధనలు చేస్తావు? నన్ను ప్రేమించు, నా పాదాలను ప్రేమించు” అన్నారు. భక్త జీవన సుధా సారమైన తన భాగవతంలో ఆనాడు పోతన, “నీ పాద కమల సేవయు...” అంటూ దేనినైతే భక్తాళి అభీష్టంగా తెలియజేసారో, అదే ఆచరణయోగ్యమని స్వామి మరోసారి ధ్రువపరిచారు. అందువల్ల నేడు మనము అనుసరించవలసిన సాధనామార్గం స్వామిని ప్రేమించడమే. అయితే, “ఇప్పుడు మేము స్వామిని ప్రేమించడం లేదంటారా?” అని భక్తులు ప్రశ్నించవచ్చు. స్వామిని ప్రేమించనివారంటూ ఎవరైనా ఉంటారా? ఈనాడు మనం అందరం స్వామిని హృదయపూర్వకంగా ప్రేమిస్తున్నా, అదొక్కటే సరిపోదు. స్వామివారి దివ్య మంగళస్వరూపాన్ని ప్రేమించడంతోపాటు ఆత్మరూపమై అందరిలో అలరారుతున్న స్వామిని ప్రేమించగలగాలి. అంటే అందరినీ ప్రేమించాలన్నమాట. ‘సర్వజీవహసా నారాయణా’ అని ఆర్తితో భజన పాడడమే కాదు, దానిని ఆదర్శవంతంగా ఆచరణలోకూడా చూపాలి.

‘అందరినీ ప్రేమించడం’ అనే ఈ చిన్నవాక్యం ప్రస్తుతం మనం చేస్తున్న సాధనలకి గీటురాయని చెప్పవచ్చు. ‘చెప్పుట సులభమ్ము చేయుట కష్టంబు’ అన్న స్వామివారి వాక్కులను ఒకసారి స్మరించుకుంటే, ఈ సాధన నల్లేరుమీద బండి నడకలాంటిది కాదని అర్థమవుతుంది. ఎందుకంటే, ‘అందరినీ ప్రేమించడం’ అనే సూత్రాన్ని సాధనా మార్గంగా భావించినప్పుడు, ఈ మార్గంలో అకార చతుష్టయం, అరిషడ్వర్గం, అష్టవిధ మదముల వంటివి ఎన్నో అవరోధాలు తలెత్తవచ్చు. ఒక వృత్తంలోని బిందువులా ఉన్న నేటి మానవుడికి అందరినీ ప్రేమించడానికి ఎన్నో పరిధులు, అవరోధాలు అడ్డు వస్తున్నాయి. కానీ, అందరినీ ప్రేమించడానికి ఒక్క కారణం కూడా కనిపించడంలేదు.

ఒకసారి ఒక భక్తుడు స్వామిని, “స్వామీ, మీరు లవ్ ఆల్, సర్వ్ ఆల్ అంటారు కదా! అసలు అందరినీ

ఎందుకు ప్రేమించాలి?” అని ప్రశ్నించాడు. దీనికి సమాధానంగా స్వామి ఆ భక్తునితో, “బంగారూ! అందరినీ ఎందుకు ప్రేమించకూడదో ముందు నాకు చెప్పు” అన్నారు. మాధవుడుకూడా అందరినీ ప్రేమించడానికి కారణాలు వెతకడానికి పూనుకున్నట్లయితే మనలో ఎంతమంది స్వామిచేత ప్రేమింపబడి ఉండేవాళ్లమో కదా! అయితే అలా జరగలేదు. స్వామి ప్రేమ అందరిపైన కుంభవృష్టిగా నిరంతరం కురుస్తూనే ఉంది కాబట్టి మనమంతా ఇంత ఆనందంగా ఉండ గలుగుతున్నాం. అయితే, ఎప్పుడూ ఏకపక్షంగా ప్రేమించబడుతూ ఉంటే, ప్రేమలోని యధార్థమైన మాధుర్యం మనకెలా తెలుస్తుంది? ప్రేమనుగురించి ఎంతో విస్తృతంగా వివరించిన ఒకానొక తమ దివ్యోపన్యాసంలో స్వామి, “నువ్వు ప్రేమికుడవైతే ఒకరినో ఇద్దరినో ప్రేమిస్తావు. కాబట్టి నీవు ప్రేమికుడవు కావద్దు, నీవే ప్రేమవు కా. అప్పుడు అందరినీ ప్రేమించగలుగుతావు” అన్నారు. ఈవిషయాన్ని స్వామి మరొకసారి చాలా సరళమైన మాటలలో తెలియజేశారు. స్వామివారి మాటలని మనం అదే క్షణంలో అర్థం చేసుకోలేం. కొంతకాలం గడచిన తరువాత స్వామి మాటల సారాంశం నెమ్మదిగా అర్థమవుతుంది.

స్వామి ప్రేమ ధరను జల్లులై కురియంగ

మోడులైన హృదులు మొలకలెత్తి

ప్రేమ విరులు పూసి పృథివి పరిమళించె

సాయిచరణ రజము శాంతి నొసగు

స్వామి ప్రేమావతారులన్న విషయాన్ని ఒకసారి స్మరించుకుని వివరించబోయే ఈ విషయాన్ని చదువుకుంటే బాగుంటుంది. ఒకసారి స్వామి మధుర మందహాసం చిందిస్తూ, మందగమనంతో దర్శన మివ్వడానికి సాయికుల్వంత్ సభామండపానికి వచ్చినప్పుడు ఒక భక్తుడు స్వామితో, “స్వామీ, నేను మీలో ఐక్యం కావాలనుకుంటున్నాను” అన్నాడు. అప్పుడు స్వామి అతనితో, “అలాగే బంగారూ! కానీ, దానికి ముందు నువ్వు నాలాగ తయారుకావాలి” అన్నారు. స్వామివారి మాటలలోని ఆంతర్యం తెలియని మనలాంటి సామాన్యులు

స్వామి ఆ భక్తుణ్ణి ఏదో సమాధానపరచడానికి అలా అని ఉంటారు అనుకోవచ్చు. ఐతే, అకారణంగా అందరిపైన అవ్యాజమైన ప్రేమను కురిపించగలగడం దైవానికి మాత్రమే సాధ్యమని, ఆ స్థితిని చేరుకోవడానికే ఈ సాధనలన్నీ అని స్వామి మనకు బోధిస్తున్నారని తెలుస్తుంది.

మరొకసారి స్వామి ఇలా అన్నారు, “పాలతో నీరు చేరినా, నీళ్ళతో పాలు చేరినా రెండింటికీ విలువ పోతుంది. పాలతో చేరాలంటే పాలుగానే మారాలి.” పాలుగా మారడమంటే మనలో పాలలోని స్వచ్ఛత వంటి ప్రేమ, మాధుర్యమువంటి విశ్వాసము నిండుగా ఉండాలి. ఈ రెండింటిలో ఏది లోపించినా ప్రేమసాధన పరిపూర్ణం కాబోదు. ఈ ప్రేమసాధన సాఫల్యానికి రెండే సూత్రాలు ఉన్నాయి. ఒకటి స్వామివారి వాక్కులపట్ల అచంచలమైన భక్తి విశ్వాసాలు, రెండు ఆ వాక్కులను అకుంఠిత దీక్షతో ఆచరణలో పెట్టడం.

ఇంతకాలం ప్రేమించబడడంలోని మాధుర్యాన్ని చవిచూశాం. ఇకపైన ప్రేమించడంలోని అమృతత్వాన్ని రుచిచూడడానికి ప్రేమసాధనపట్ల అభిరుచి పెంచుకుని అందరితో స్వామి ప్రేమను పంచుకుందాం. స్వామి ప్రేమతత్వాన్ని త్రికరణశుద్ధిగా ఆవిష్కరిద్దాం.

భక్తి గగనమందు సాయి భాస్కరుండు

అవతరింప మంజుల హృదయాంబుజములు

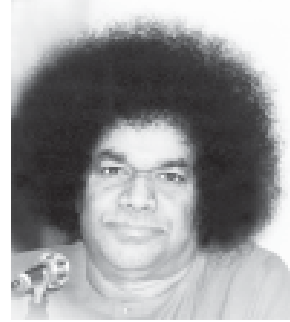
విరిసి ప్రేమ సౌరభములు విస్తరిల్లె

సాయిచరణ పంకజములే శరణు మనకు ❖

[సారస్వత సేవకు అంధత్వం అవరోధం కాదని నిరూపించారు, ఈ వ్యాస రచయిత డా॥ కమలాకర్ గారు. బాల్యంలోనే పూర్తిగా దృష్టిని కోల్పోయిన వీరు స్వామివారి అనుగ్రహశీస్తులతో ఉన్నత విద్య పూర్తి చేసి, డాక్టరేటు పట్టానుకూడా పొంది ప్రస్తుతం ఒక ప్రభుత్వ కళాశాలలో ఉపన్యాసకునిగా పనిచేస్తున్నారు - స॥]

❖ దైవభక్తివల్లనే అవ్యయానంద ప్రాప్తి ❖

ఇది ‘లాభ’ యుగము. మిమ్మల్ని ఏ పని చేయుచున్నను, మీరు వెంటనే ‘దానివలన లాభమేమి?’ అని ప్రశ్నింతురు. అట్లే, నేనుకూడా మిమ్ము ఒక ప్రశ్న అడుగుచున్నాను - తినుట, పెరుగుట, శ్రమపడుట, ఆర్జించుట, కూడబెట్టుట, ఆదాయపడుట, నష్టపడుట, వాయువేగ మనోవేగాలతో కార్లలోనూ విమానములలోనూ విరామం లేకుండా రాకపోకలు చేయుట... ఇత్యాది కృత్యములవలన మీ చిత్తమునకు శాంతిగాని, హృదయమునకు నిజమైన ఆనందముగాని కలుగుటలేదు కదా! మరి యే లాభముకొరకు అవి చేయుచున్నారు? అవి అన్నియును మీ విషయ వాంఛలను విపరీతముగా పెంచి, మీలోని ఆత్మశక్తిని అణగార్చునవేగాని మీకు లాభము నిచ్చునవి కావు. నిజమైన లాభము అవ్యయానందము. అది వాటివలన లభించదు. మీరు దేవునియెడ ప్రేమను అభివృద్ధిపరచుకొనుదు. ప్రేమ కుదురుకొనుకొలది దేవుడు మీకు మిక్కిలి దగ్గరగా ఉన్నట్లును... పిమ్మట మీలోనే ఉన్నట్లును మీరే గుర్తింపగలుగుదురు. అదియే మీరు కోరవలసిన లాభము. అదియే శాశ్వతమైన ఆనందము.

జ్ఞాపకాల పందిరి

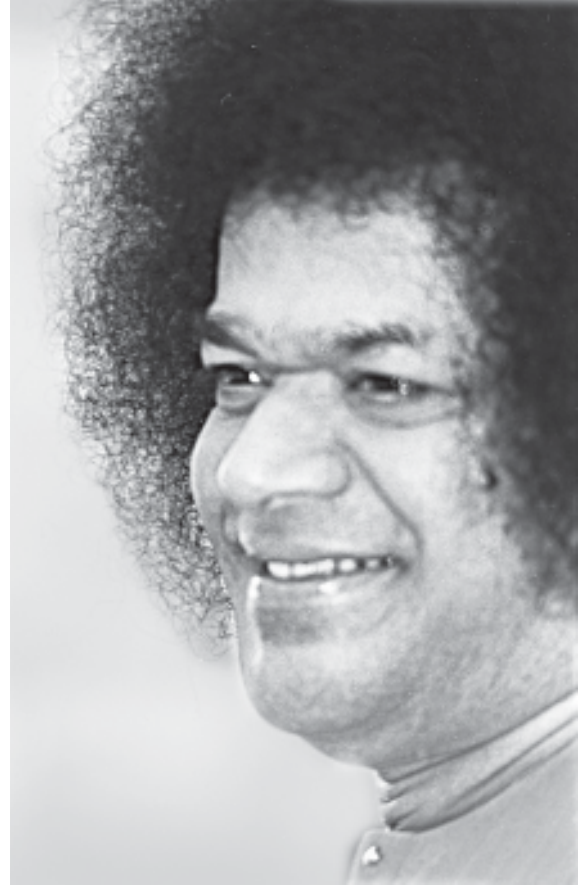
(ధారావాహికం - 53వ భాగం)

ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

‘వెస్టిండీస్’కు చెందినవే ట్రీనిడాడ్, టాబేగో, క్యూరసావో, బార్బడోస్, గయానా వగైరా. ఒక్క ట్రీనిడాడ్లోనే 28 సత్యసాయి కేంద్రాలున్నాయి. ఎక్కడి కెళ్ళాలన్నా దూరాలు. కనీసం రెండున్నర గంటలపైనే, కొన్ని సెంటర్లకైతే నాలుగు గంటలు కూడా ప్రయాణించవలసి వస్తుంది. కొన్ని సెంటర్లు కొండలపై, మరికొన్ని లోతైన లోయలలో నెలకొన్నాయి. ఇంతగా శ్రీ సత్యసాయి దివ్యోద్యమం ట్రీనిడాడ్లో వ్యాప్తి పొందడం చూస్తే ఆశ్చర్యమేస్తుంది.

ట్రీనిడాడ్లో విద్యాసంస్థల ఉపాధ్యాయులకు మానవతా విలువలలో శిక్షణా శిబిరాలు తరచు నిర్వహిస్తుంటారు. దేశవ్యాప్తంగా మానవాభ్యుదయ శిక్షణను అందించడం జరుగుతున్నది. ప్రజలనుండి ఎంతో స్పందన వస్తున్నది. అన్నింటికీ మించి ట్రీనిడాడ్ ప్రభుత్వం మానవతా విలువలలో మనం అందించే శిక్షణను గుర్తించి ప్రోత్సహించడం జరుగుతున్నది. కేంద్ర విద్యామంత్రి డా॥ దీపాసింగ్, కార్యదర్శి ఫిలిప్పీగార్లు మన కార్యక్రమాలపట్ల ఎంతో ఉత్సాహం కనపరుస్తున్నారు. మన యూనివర్సిటీ పూర్వ విద్యార్థి అభిమన్యు కౌల్ ప్రభుత్వ విద్యాశాఖలో సలహాదారునిగా నియమితుడై స్వతంత్రంగా ఒక పాఠశాలను నడుపుతున్నాడు కూడా.

అక్కడ నేనొక విద్యాసదస్సులో పాల్గొన్నాను. దానికి పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు మూడువందల పైచిలుకు హాజరైనారు. ఈ సదస్సును ప్రభుత్వం నిర్వహించింది. బాబావారి దివ్యవాక్కులు, వారి ఆచరణాత్మక ఆశయాలు ఎవరినైనా ఆకర్షిస్తాయి. నేను కేంద్ర విద్యామంత్రిని కలిసి

శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధానం గురించి చర్చించడం జరిగింది. ఆయన తన కార్యదర్శిని పిలిపించి, “మరొక విద్యాసదస్సు భారీ స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయండి. అనిల్ కుమార్ గారు ప్రసంగిస్తారు. మన నోట్లో అందరూ విధిగా హాజరుకావాలని తెలియజేయండి” అని అక్కడికక్కడ హుకుం జారీ చేశారు.

ఆ మహాసభకు ఆరువందలకు పైగా ఉపాధ్యాయులు హాజరుకావడమేగాక విద్యామంత్రిత్వశాఖ ప్రతినిధులు కూడా హాజరై ప్రశంసావాక్యాలు పలకడం జరిగింది. నేను ఎక్కడున్నానో ఏం జరుగుతున్నదో నాకు తెలియలేదు. అంతగా విస్మయం చెందేను. ఇది ఊహకందని విషయం. నూతన సదస్సులకు పథకాలు సిద్ధం చేయడం జరిగింది. ట్రీనిడాడ్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్లతో సమావేశం జరిగింది. మన సాయిసంస్థలవారు, యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటువారు సంయుక్తంగా కృషి చేసే మార్గాలను అన్వేషించడం జరిగింది. ఏదో ఉపన్యాసాలిచ్చి వచ్చేయడం కాకుండా అక్కడ స్వామి విద్యాకార్యక్రమాల్లో కూడా పాలుపంచుకోవడం నాకు ఎంతో సంతృప్తి నిచ్చింది.

ట్రీనిడాడ్‌లో అన్ని ప్రాంతాలవారిని, మారుమూల ప్రాంతాలవారిని సైతం కలుసుకొని సంభాషించే అవకాశం కలిగింది. ట్రీనిడాడ్‌లో సాయి మందిరాలు చాలా విశాలమైనవి, సుందరమైనవి. ప్రశాంతి నిలయం మందిరాన్ని పోలినట్లుగా ఉన్న ఆ మందిరాలను చూడగల్గడం నా భాగ్యం. స్వామి కార్యక్రమాలపై వారికున్న శ్రద్ధ, ఉత్సాహం, దీక్ష నన్ను అబ్బురపరిచాయి.

‘టాబేగో’ పర్యాటక దేశం. సముద్ర తీరాలు ఆకర్షిస్తాయి. వానికి తగ్గట్టుగా అన్ని సౌకర్యాలు, అనుకూలాలతోకూడిన కాటేజిలు, హోటళ్ళు అక్కడున్నాయి. ఎంతోమంది పర్యాటకులతో బిజీబిజీగా ఉండే ‘టాబేగో’లో కూడా సాయిసంస్థలు విద్యాకార్యక్రమాలతో విశేషంగా కృషి చేస్తూనే ఉన్నాయి.

‘బార్బడోస్’ కూడా పర్యాటక దేశమే. చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఉవ్వెత్తున ఎగసే సముద్ర తరంగాలను చూస్తూంటే మనసు ఉప్పొంగిపోతుంది. స్వచ్ఛమైన వాతావరణం, వృక్ష సంపద ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. బార్బడోస్‌లో ఇరవై సంవత్సరాలుగా మానవాభ్యుదయ శిక్షణా శిబిరాలు నిర్వహింపబడుతున్నాయి. జాంబియాలో ప్రముఖ విద్యావేత్తలు, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో చిరకాలంగా శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధానం అమలుచేస్తున్న సంస్థల వ్యవస్థాపకులు, ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ గరపిన శిక్షకులు,

బాబావారి సన్నిహిత భక్తులు డా॥ విక్టర్ కానూగారి సహకారంతో విలువల ప్రాతిపదికగా ప్రత్యేక పాఠ్యాంశాలను తయారుచేయడం జరిగింది. తరువాత బార్బడోస్ భౌగోళిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక, చారిత్రక అంశాలను జోడిస్తూ పాఠ్యాంశాలు సిద్ధం చేశారు. దీనినిబట్టి ఎంత కృషి జరిగిందో మనం గుర్తించవచ్చు.

బార్బడోస్‌లో నేను హోమ్ శాఖవారిని కలిసినప్పుడు మానవాభ్యుదయ శిక్షణపట్ల వారికి గల ఆసక్తిని చూసి నేనే నమ్మలేకపోయాను. “అనిల్‌గారూ! పోలీసు శాఖవారికి ‘వేల్‌యాన్ ఫర్ ప్రొఫెషనల్స్’ కార్యక్రమం నిర్వహించండి. మీరు కొన్నాళ్ళు ఉక్కడ ఉండి ఈ కార్యక్రమాన్ని జరపాలి. అందులో మమ్మల్ని విద్యార్థులుగా నమోదు చేసుకోండి” అని వారు అభ్యర్థించారు.

నైతిక విలువల ఆవశ్యకతను వారు ఎంతగా గుర్తించారో అర్థమవుతుంది. కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం ప్రశాంతి నిలయంలో పోలీసు శాఖవారికి ‘వేల్‌యాన్ ఫర్ ప్రొఫెషనల్స్’ అంశంపై మూడురోజులపాటు ఓరియన్టేషన్ కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ ఉద్యమాన్ని మనము అన్ని స్థాయిల్లో ముందుకు తీసుకెళ్ళవలసిన అవసరమున్నది. బార్బడోస్ సభకి ప్రధానమంత్రి సందేశాన్ని పంపేరు. హోం శాఖవారు విచ్చేశారు. రేడియో ఇంటర్వ్యూ కూడా జరిగింది.

‘క్యూరసావా’ ఇంకా చిన్న దేశం. అక్కడొక ప్రముఖ సామాజిక సేవాసంస్థ నాయకురాల్ని నేను కలవడం జరిగింది. ఆమె ఆధ్వర్యంలో పేదలకు, అనాథలకు, వికలాంగులకు స్వయం ఉపాధి కల్పించే వృత్తులను ఉచితంగా నేర్పిస్తున్నారు. శిక్షణ పొందుతున్నవారికి భోజన వసతులను కూడా కల్పిస్తున్నారు. ఆమెను కలుసుకొని నేను సాయి సందేశాన్ని, అవతార కార్యక్రమాలను తెలియజేయగా దేశస్థాయిలో పేరుపొందిన ఆ సంఘ సేవకురాలు ఎంతో ఆసక్తిని కనబరచినారు. క్యూరసావా పెద్దలను సంప్రదించి, వారి ఆమోదంతో ఈమెను జాతీయ ఎడ్యుకేషన్ కోఆర్డినేటర్‌గా నియమించి సభాముఖంగా అవిషయాన్ని ప్రకటించాను. అందరూ సంతోషించారు. ఆమె నేతృత్వంలో ఈ విభాగం ముందంజ వేయగలదు.

‘గయానా’లో సభ్యుల సంఖ్య స్వల్పమేగాని, ఎంతో ఐకమత్యంగా కార్యక్రమాలు జరుపుకుంటున్నారు. స్వామిపై వారికి గల భక్తి ప్రేమలు అపారం. ఆ సభలో పాల్గొనే భాగ్యం నాకు దక్కింది. వెస్టిండీస్ మన యూనివర్సిటీ పూర్వ విద్యార్థులు చాలామంది సందర్శించడం జరిగింది. పలు పర్యాయములు భక్తి సంగీత కార్యక్రమాలు, భజనలు

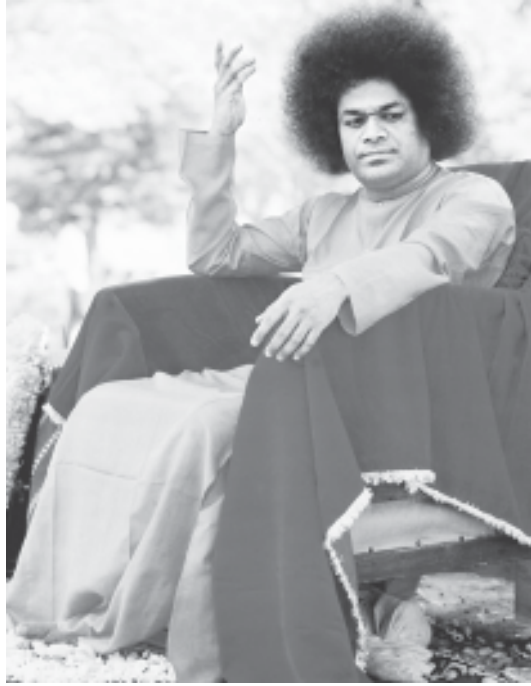
నిర్వహించారు. అందువల్ల అక్కడివారందరికీ మన భజనలు, బాణీలు సుపరిచితమే.

మొత్తానికి వెస్టిండీస్ లో భగవాన్ బాబావారి దయవల్ల నేను ఉపన్యాస వ్యాసంగంతోపాటు సంస్థాగత విషయాల్లో, ముఖ్యంగా శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధాన వ్యాప్తిగురించి కృషి చేయగలిగానన్న ఆనందం దక్కింది.

(సశేషం)

❖ మాయను జయించే ఉపాయం ❖

మనసును కళంకితం చేయునది మాయ. దాని యజమాని భగవంతుడు. అది భగవంతుని వాకిటనుండు భయంకరమైన పెద్ద కుక్క తన యజమానికడకు ఇతరులను రానీయదు. నీవు దాని యజమాని రూపమును ధరింతువేని, దానిని సులభముగా దాటి పోవచ్చును. అది సారూప్యమనబడును. సారూప్యము సాధ్యము కాదేని, దాని యజమానికి వినబడునట్లు పెద్దగా పిలుపుము. ఆయన వచ్చి నిన్నాదరించి ఇంటిలోనికి వెంటబెట్టుకొనిపోవును. అది సామీప్యము. మాయ భగవంతుని పెంపుడు కుక్క కావున ఆయన చెప్పినట్లు వినును. ‘అతని జోలికి పోవలదు’ అని

ఆయన చెప్పినచో, ఇక దానివలన భయము నీకుండదు. భగవంతుడు మాయనుండి మంచివారిని మాత్రమే కాదు; మానవజాతి నంతటినీ రక్షించును. అందుకే తరచుగా వచ్చుచుండును. మానవులు తన్ను ప్రేమించుటకును, తన గుణములు గ్రహించుటకును వీలుగా ఆయన మానవరూపములో వచ్చును. మానవులతో సహవసించి, మానవభాషలో సంభాషించిననేకాని వారికి ఆనందమును, ఉత్సాహమును, ధైర్యమును కలిగింపవీలుకాదు కదా!

- బాబా

మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి

(ధారావాహిక - 59వ భాగం)

బి.వి. రమణరావు

త్యాగజీవిగా శ్రీ చక్రవర్తి

శ్రీ కె. చక్రవర్తి, ఐ.ఎ.ఎస్. 1960నుండి 15 సం॥లు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంలో అనేక పదవులు నిర్వహించి 1975లో అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరుగా నియమితులై ప్రజాహితుడుగా, నిజాయతీపరుడుగా, ప్రతిభావంతుడుగా పేరు సంపాదించేరు. ఆయన, ఆయన సతీమణి శ్రీమతి సుధాచక్రవర్తి ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసపరులు. అనంతపురం జిల్లా పోలీసు శాఖాధిపతి ప్రోద్బలంతో 1975 మే 19వ తేదీన మొట్టమొదటిసారిగా బాబావారి దర్శనార్థం పుట్టపర్తికి బయలుదేరారు.

పుట్టపర్తి వెళుతూండగా కార్లో శ్రీమతి సుధాచక్రవర్తి, “మనం బాబాతో ఏం మాట్లాడుదాం?” అని అడిగింది.

“మాట్లాడేందుకు నాకైతే ఏమీ లేదు. అంతగా మాట్లాడాల్సి వస్తే, భగవద్గీత 18వ అధ్యాయం ఉండనే ఉందిగా. దానినిగురించి మాట్లాడదాం లే” అన్నారు చక్రవర్తి యథాలాపంగా.

ప్రశాంతి నిలయంలో స్వామిని దర్శించుకొని ఆ దంపతులు అలౌకికానంద సాగరంలో ఓలలాడారు. ఆ సందర్భంలో స్వామి వాళ్ళకు ప్రసాదించిన ఇంటర్వ్యూలో చక్రవర్తిగారిని చూసి, “ఏమైనా అడగాలనుకుంటున్నారా? భగవద్గీత 18వ అధ్యాయం మాటేమిటి?” అని అడిగి ఆయన్ని ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తారు. స్వామి సర్వజ్ఞులని ఆయనకు బోధపడింది. మాటల సందర్భంలో ఆయన కళ్ళలోకి చూస్తూ, “నేను నీకు క్రొత్త కావచ్చుగాని, నీవు నాకు పాతవాడివే” అన్నారు, భగవాన్.

బాబావారి అపారమైన ప్రేమాశీస్సులను, సంభాషణానుగ్రహాన్ని పొంది కారులో అనంతపురం తిరిగి వెళుతూ చక్రవర్తిగారి సతీమణి, “బాబా సన్నిధికి మనం పిల్లల్నికూడా తీసికొని వచ్చుంటే బాగుండేది” అంటూ “బాబా విభూతి ఇస్తారేకాని కుంకుమ ఇస్తున్నట్లు కనిపించదే” అంది.

ఒక నెలరోజుల తరువాత జిల్లా పోలీసు శాఖాధిపతి భార్యతో కలిసి శ్రీమతి సుధాచక్రవర్తి మళ్ళీ పుట్టపర్తి వచ్చారు. అప్పుడు చక్రవర్తిగారికి రావడానికి వీలుపడలేదు. ఇంటర్వ్యూ సమయంలో స్వామి ఆవిడతో, “నీవు చక్రవర్తి పిల్లల్ని తీసికొని వచ్చి ఉండాల్సిందని అనుకున్నారు గదా! ఈసారొచ్చినప్పుడు పిల్లల్ని తీసికొని రండి!” అన్నారు. నెల రోజుల క్రిందట తాము కారులో మాట్లాడుకున్న మాటల్ని స్వామి చెబుతూంటే ఆవిడ ఆశ్చర్యపోయింది. అంతేకాదు. “నీవు కుంకుమడిగావు కదూ, ఇదిగో! శాశ్వత కుంకుమ!” అంటూ ఒక ఎర్రని కుంకుమరాయి పొదిగిన ఉంగరాన్ని సృష్టించి ఇచ్చారు.

పుట్టపర్తినుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత ఆవిడ ఎంతో ఆనందంగా స్వామి తనకు ప్రసాదించిన ఉంగరం భర్తకు చూపించింది. దానిని చూస్తూ ఆయన సరదాగా, “నేనిలాటి సాదాసీదా ఉంగరం పెట్టుకోను. మంచి వజ్రపుటుంగరమైతే పెట్టుకుంటా” అన్నారు.

ఆ తరువాత ఆగస్టు నెలలో ఆయన పుట్టపర్తిలోని గోకులం ప్రారంభోత్సవానికి వచ్చారు. కార్యక్రమమంతా పూర్తి అయిన తరువాత మందిరంలో వారితో స్వామి కొద్దిసేపు అనుగ్రహ భాషణం సల్పి ఆశీర్వదించారు.

స్వామి సన్నిధిలో శ్రీ చక్రవర్తి దంపతులు

గదినుండి బయటికి వచ్చేముందు స్వామి చక్రవర్తిని చూసి మందహాసం చేసి చేతిని గాలిలో తిప్పి ఒక చక్కని వజ్రపుటుంగరం సృష్టించి, “ఇది మంచి ఖరీదైన వజ్రపుటుంగరం, పెట్టుకో” అంటూ స్వయంగా ఆయన వ్రేలికి తొడిగారు. ఆయన అవాక్కయ్యారు. కొద్ది రోజుల క్రిందట ఆయన తన భార్యతో వేశాకోళానికి అన్న మాటలు స్వామి విన్నారన్నమాట.

ఆయన ఇలవేల్పు తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి. బాబాను దర్శించిన తరువాత ఒకరోజు ఆయనకొక అద్భుతమైన కల వచ్చింది. ఆ కలలో ఆయన తిరుపతి శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి విగ్రహం ఎదుట నిలబడి ఉండగా భగవాన్ బాబావారు ఆ విగ్రహంలోనుండి వెలుపలకు వచ్చి తమ మృదుమధుర స్వరంతో, “చూడు, ఇక్కడా నేనే ఉన్నాను” అని పలికి తిరిగి విగ్రహంలోకి వెళ్ళి అంతర్ధానమయ్యేరు. ఆ అద్భుత దృశ్యం ఎంత స్పష్టంగా ఉందంటే, అది స్వప్నం కాదు, సాక్షాత్కారమే అన్న అనుభూతి ఆయనకి కలిగింది.

1977లో చక్రవర్తి ఒక రిఫ్రెషర్ కోర్సులో పాల్గొనడానికి ముస్సోరి వెళ్ళారు. అప్పుడొకరోజున బాత్రూమ్‌లో కళ్ళు తిరిగి పడిపోగా దవడ క్రింద బాగా గాయమై ఎముక బయటికి కనిపిస్తూంటే డాక్టర్లు కుట్లు వేసి కట్టు కట్టారు. అనవసరంగా కంగారు పెట్టడమెందుకని, ఆయన ఈ సంగతి ఇంటికి తెలియజేయలేదు.

ఆరోజుల్లో ఆయన సతీమణి హైదరాబాదులోని శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిహార్‌కి డైరెక్టర్ మరియు కరస్పాండెంటుగా గౌరవ పదవిని నిర్వహిస్తున్నారు. ముస్సోరీలో సరిగ్గా ఆయన క్రిందపడిన సమయంలోనే హైదరాబాదులో ఆవిడ తన పెంపుడు కుక్కలతో ఆడుకుంటూండగా ప్రమాద వశాత్తు మంగళసూత్రం తెగిపోయింది. అది అవశకునంగా భావించి, చక్రవర్తి గారికేమైనా కీడు జరిగిందేమోనని భయపడి వెంటనే పుట్టపర్తికి ఫోన్ చేసి స్వామికి ఈవిషయం నివేదించమంది. అరగంటలోనే పుట్టపర్తినుండి సమాధానం వచ్చింది. “మీరు పంపిన మెసేజి స్వామి చూశారు. ‘చక్రవర్తి వెంట నేనెప్పుడూ ఉంటా, కాపాడుతూ ఉంటా’ అని మీకు చెప్పమన్నారు. మేడం! మరో సంగతి. స్వామి మిమ్మల్ని కాంపోజ్ మాత్రలు వేసుకోవద్దన్నారు” అని ఆశ్రమ కార్యనిర్వాహకులొకరు తెలియజేశారు. నిజమే! ఆరోజున మనసంతా గాబరాగా ఉండడంచేత ఆవిడ కాంపోజ్ మాత్రలు వేసికొందా మనుకుందట.

ఆ సంఘటన జరిగిన తరువాత హైదరాబాదునుండి వచ్చిన ఒక భక్తునితో స్వామి మాట్లాడుతూ, “చూడు, అమె తన మంగళసూత్రం తెగినప్పుడు చక్రవర్తికిగానీ, తన తల్లికిగాని, వేరే బంధువులకిగాని ఫోన్ చేయలేదు. ఆ సమయంలో స్వామినే స్మరించి సహాయంకోసం స్వామినే ప్రార్థించింది. నిజమైన భక్తి అంటే అదీ” అన్నారు.

వారం రోజుల్లో చక్రవర్తి హైదరాబాద్ తిరిగొచ్చేరు. కుట్టు విప్పగానే ఆయన సతీ సమేతంగా పుట్టపర్తికి వెళ్ళి స్వామిని దర్శించుకున్నారు. స్వామి చక్రవర్తితో, “మొదటి ఇంటర్వ్యూలో నేను నీ భార్యకు ఆమెను సుమంగళిగా ఉంచుతానని మాటిచ్చా. అందుకే నీకిప్పుడు పునర్జన్మ నిచ్చా” అన్నారు. తమ మాటలను ధ్రువపరిచేందుకా అన్నట్లు స్వామి వారిద్దరికీ అప్పుడక్కడ మళ్ళీ పెళ్ళి చేశారు. హృదయాలను కదిలించే సన్నివేశమది.

1978లో చక్రవర్తి హైదరాబాద్ లో డైరెక్టర్ ఆఫ్ టెక్స్టైల్స్ గా పనిచేసే రోజుల్లో ఒకనాడు బృందావనం వెళ్ళి స్వామిని దర్శించుకున్నారు. అప్పుడు టైమ్ నాలుగు గంటలు దాటింది. ఆయన హైదరాబాదుకు తిరుగు ప్రయాణమవ్వాలి. ఇంక స్వామి ఆశీస్సులందుకొని తాను ఎయిర్పోర్టుకి బయలుదేరాలని ఆయన అనుకుంటూ ఉండగా, “నీ ఫ్లయిట్ ఎన్ని గంటలకి?” అని అడిగేరు. “ఆరుంపావుకి స్వామీ” అని చెప్పేరు. స్వామి ఒక్క క్షణం ఆలోచించి, “నీ కారు తీసుకురా, కాలేజీ ఆడిటోరియంకి వెళదాం” అన్నారు. స్వామి తన కారులో వస్తానన్నందుకు ఆనందించి, స్వామిని ఆడిటోరియంకి తీసుకు వెళ్ళేరు. స్వామి అక్కడ తనకోసం ఎదురుచూస్తున్న ప్రిన్సిపాల్, వార్డెన్, తదితర పెద్దలతో కలసి విద్యార్థుల డ్రామా రిహార్సల్ చూడడానికి ఆడిటోరియంలోకి ప్రవేశించారు.

విద్యార్థుల డ్రామా పూర్తయ్యేసరికి సాయంత్రం 6 గంటలు దాటింది. ఆరోజు ఫ్లయిట్ ఇక ఎలాగూ అందదు కనుక, తన ప్రయాణాన్ని మరుసటి రోజుకు వాయిదా వేసుకుందామని నిర్ణయించుకొని చక్రవర్తి తిరిగి తన కారులో స్వామిని వారి నివాస మందిరానికి తీసుకు వచ్చారు. స్వామి కారు దిగిన వెంటనే, “వెళ్ళు, వెళ్ళు, ఫ్లయిట్ టైమ్ అవుతోంది” అని చెప్పి ఆయనకు పాదసమస్కారమిచ్చారు. అప్పటికి ఫ్లయిట్ టైమ్ దాటిపోయినా ఆ మాట స్వామికి చెప్పడం ఇష్టం లేక, స్వామి ఆదేశించారు కదా అని ఆయన వెంటనే ఎయిర్పోర్టుకి బయల్దేరారు. 7 గంటలకు ఎయిర్పోర్టులో ప్రవేశిస్తూండగా, తాను ఎక్కవలసిన ఫ్లయిట్ మరికొద్ది నిమిషాలలో బయలుదేరనున్నదని ఎనౌన్స్మెంటు

వినబడడంతో ఆశ్చర్యపోయారు. కారణాంతరాలవల్ల ఆరోజున ఆ ఫ్లయిట్ ఒక గంట ఆలస్యంగా బయలుదేరడంతో తను ముందు నిర్ణయించుకున్న ప్రకారమే వెళ్ళగలిగారు, స్వామి సర్వజ్ఞతకు ఆశ్చర్యపోతూ.

ఈవిధంగా పలు దివ్యానుభవాలను పొందిన చక్రవర్తి దంపతులు స్వామికి సంపూర్ణంగా శరణాగతులయ్యారు. తనకు మంచి శక్తి సామర్థ్యములుండగానే స్వామి సేవకు తన జీవితాన్ని అంకితం గావించాలని చక్రవర్తి నిర్ణయించుకున్నారు. అనంతపురంనుండి హైదరాబాదుకు బదిలీ అయిన తరువాత కూడా ప్రతి నెలా దర్శనానికి వచ్చినప్పుడల్లా ఆయన స్వామిని పదేపదే ఇదే ప్రార్థిస్తూ వచ్చారు. ప్రతి సారి ఆయన ‘ఐఎఎస్’లోనే కొనసాగాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కిచెప్పతూ స్వామి ఆయనను ఆపుతూ వచ్చారు. అయితే, 1981 అక్టోబర్లో ఆయన స్వామి సన్నిధికి వచ్చినప్పుడు తన చిరకాల వాంఛను మళ్ళీ వ్యక్తం చేయగా, స్వామి పుట్టపర్తిలో ఒక యూనివర్సిటీ ప్రారంభించబోతున్న విషయాన్ని తెలిపి, విశ్వవిద్యాలయ నిర్వహణకు సంబంధించిన నియమావళిని, విద్యా విధానమును రూపొందించడంలో ప్రొ॥ వి.కె. గోకాక్, డా॥ సూరి భగవంతులకు సహకరించవలసిందిగా చెబుతూ, వచ్చి యూనివర్సిటీలో రిజిస్ట్రార్ గా చేరవలసిందిగా అనుమతించారు. ‘IAS వదిలేయి. SAI (సాయి) లో చేరు’ అని చమత్కరించారు.

మొత్తం 21 సంవత్సరములు ఆయన ప్రభుత్వోద్యోగం చేసి, 1981లో శ్రీ సత్యసాయి యూనివర్సిటీలో రిజిస్ట్రార్ గా నియమితులై, ఆ తర్వాత 1994, 95 సంవత్సరాలలో అనంతపురం జిల్లాలో స్వామి చేపట్టి అమలుచేసిన బృహత్తరమైన మంచినీటి పథకంయొక్క నిర్వహణ బాధ్యతను అత్యంత సమర్థవంతంగా వహించారు. తదుపరి 1996లో ప్రతిష్ఠాత్మకమైన గురుతర బాధ్యతాయుక్తమైన శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సెక్రటరీగా నియమితులై ప్రస్తుతం శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు మెంబర్ సెక్రటరీగా కొనసాగుతున్నారు.

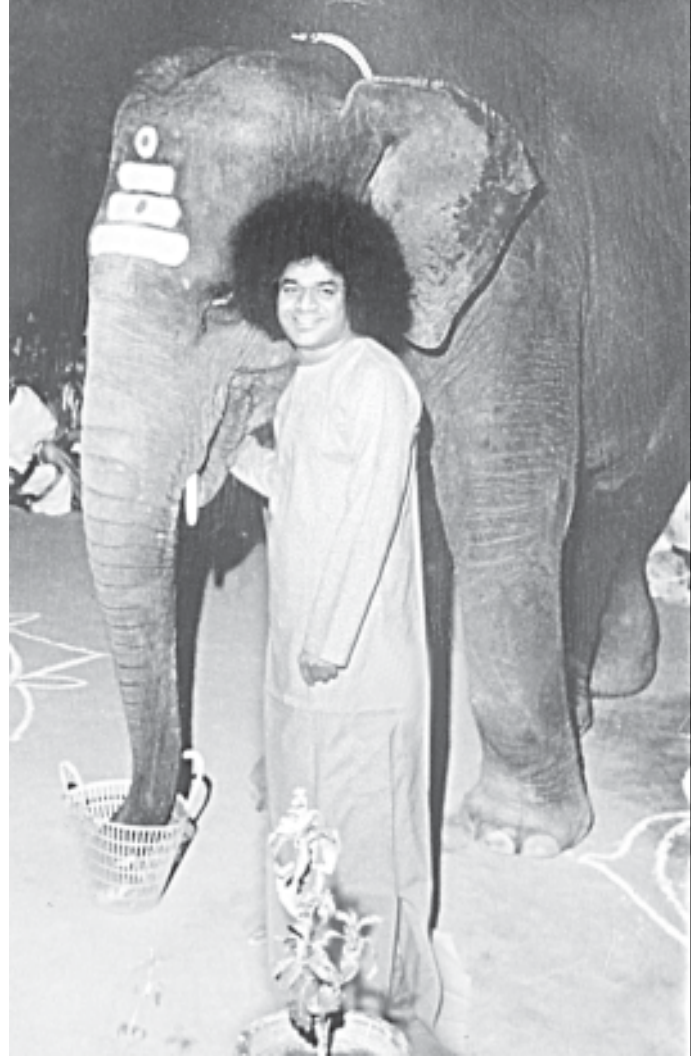
(సశేషం)

సాయిగీత

పొన్నూరి వేంకట భరద్వాజ

1963 నుండి 1967 సం॥ వరకు స్వామి తరచుగా వేదపాఠశాలకు వచ్చి పిల్లల చదువులు, యోగక్షేమాలు విచారించేవారు. ఒక పర్యాయం బాగా వర్షాలు పడడంతో చిత్రావతి బాగా ఉధృతంగా ప్రవహిస్తూంది. ఆరోజున స్వామి వేదపాఠశాల పిల్లలతో ఆ విషయం ప్రస్తావించి, “మీలో ఎంతమందికి ఈత వచ్చు?” అని ప్రశ్నించారు. చాలామంది పిల్లలు చేతులెత్తారు. “మరి ఎంతమందికి గీత వచ్చు?” అని అడిగారు. ఎవ్వరూ జవాబివ్వ లేదు. అప్పుడు స్వామి, “శరీరానికి ఆరోగ్యం ఇచ్చేది ఈత. జీవితానికి ఆధారం గీత. కనుక, ఈరోజు నుండి మధ్యాహ్నం భోజనం ముందు భగవద్గీత 12వ అధ్యాయం ‘భక్తియోగం’ నేర్చుకోండి” అని భగవద్గీత పుస్తకాలు పిల్లలందరికీ పంచిపెట్టి, రోజూ పఠించండి అన్నారు.

ఇంతలో మావటీడు ఒక చిన్న గున్న ఏనుగును తీసుకుని అక్కడికి వచ్చాడు. వెంబడి క్యాంటీన్ ఇన్‌ఛార్జి సూరయ్యగారు కూడా ఉన్నారు. మావటీవానితో స్వామి, “తెలుగు తెరిమా?” (తెలుగు తెలుసా?) అని అడిగారు. “కొంచెం కొంచెం” అన్నాడతను. అప్పుడు స్వామి, “అయితే, నేనొకటి చెప్తాను. దానిని పలుకు” అంటూ “నే పొగడకుంటే నీకేమి రామా... అని పలుకు, చూద్దాం” అన్నారు. అతను వెంటనే, “నే పొకడ తింటే నీకేమి రామా” అన్నాడు. స్వామి నవ్వుతూ

సూరయ్యగారితో, “పాపం, వీడికి పకోడాలు తినాలని ఉంది, దండిగా చేయించి కడుపు నిండా పెట్టించు” అన్నారు. ఆ తరువాత గున్న ఏనుగును ఆప్యాయంగా నిమరుతూ, “దీని పేరేమి?” అని అడిగారు. “పేరు పెట్టాలి స్వామీ” అన్నాడు మావటీడు. “పాపం, మంచి భక్తి ప్రేమ విశ్వాసాలున్నాయి. సాయిసన్నిధికి వచ్చిందికదా, సాయిగీత అని పిలుద్దాం” అని స్వామి నామకరణం చేశారు. అంతే! ఆనాటి నుండి అందరూ ఆ గజబాలను ‘సాయిగీత’ అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు.

స్వామి సేవలో తన జన్మను సార్థకం చేసుకొని అనన్య భక్తికి అద్భుత తారాణంగా నిలిచిన ‘సాయిగీత’ 2007 మే 22వ తేదీన స్వామి దివ్య చరణ కమలములలో ఐక్యమైంది ❖

మహాశివరాత్రి ఉత్సవం

మార్చి 6వ తేదీన స్వామి సన్నిధిలో ప్రశాంతి డ్యాన్సు ట్రూపువారు 'శివ సంకల్పం' పేరుతో ఒక నృత్య కార్యక్రమాన్ని సమర్పించారు. 'గమ్యమెరుగని మా పదములకు మీ పాదపద్మములనే గమ్యం చేసి మమ్ము మీవైపు నడిపించుకున్నారు. కదలికలెరుగని మా పాదాలతో కమనీయమైన నృత్యం చేయించారు. స్వామీ, మీరే మాకు స్ఫూర్తి, లక్ష్యము" అన్నారు.

మహాశివరాత్రి పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకొని మార్చి 7వ తేదీన ప్రశాంతి నిలయమును మంగళ తోరణాలతో అలంకరించారు. అనుక్షణం దివ్యతేజస్సుతో విరాజిల్లే దివ్య సన్నిధానమును వివిధ వర్ణముల పూలమాలలతో, పుష్పగుచ్ఛాలతో తీర్చిదిద్దారు. మార్చి 7, 8 తేదీలలో సాయి విద్యార్థులు, భక్తులు ప్రశాంతి నిలయంలో ప్రత్యేకంగా నిర్వహించిన ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. మార్చి 7వ తేదీన ఉదయం శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు స్వామి సన్నిధిలో భక్తి గీతాలను పాడారు. పంచవాయిద్యాన్ని బ్యాండు వాదనమును వినిపించారు. తదుపరి శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రహ్మ సభ్యులు శ్రీ కె. చక్రవర్తి 'రేడియో సాయి' స్టూడియో (ప్రశాంతి నిలయం)లో రూపొందించిన 'సాయి సింఘనీ' డీవీడీని ఆవిష్కరించారు. ఆ సందర్భంలో శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రహ్మ సభ్యులు శ్రీ వి. శ్రీనివాసన్ మాట్లాడుతూ, భగవాన్ బాబావారి దివ్య జీవితంపై

రూపొందించిన ఈ సింఘనీని మొదటిసారిగా భగవాన్ బాబావారి 90వ జన్మదినోత్సవమైన 2015 నవంబరు 23న ప్రశాంతి నిలయంలో నిర్వహించారని, 16 దేశాల నుండి వచ్చిన 126 మంది సంగీత కళాకారులు ఆ సింఘనీలో పాల్గొన్నారు, తదుపరి ఆ కళాకారులు ఢిల్లీలో నెహ్రూ స్టేడియంలో ఆ సింఘనీని ప్రదర్శించారని, అనంతరం 'యూ ట్యూబ్'పై ఎందరో వీక్షించారని చెప్పారు.

మార్చి 7వ తేదీన సాయంవేళలో సాయికుల్యంత్ హాలులో సాయీశ్వర లింగానికి అభిషేకం జరిగింది. పాలు, పెరుగు, ఘృతం, తేనె, పంచదార, పూలు, అక్షింతలు, చందనం, విభూతి, బిల్వపత్రాలు, కలకండ, నీరు, రుద్రాక్షలు, దర్భలు, బంగారం, పసుపు, కుంకుమలను అభిషేకానికి వినియోగించారు. అభిషేకానంతరం శ్రీరుద్రం, శ్రీ సత్యసాయి అష్టోత్తరమ్, లింగాష్టకాలను పఠించారు. సాయీశ్వర లింగానికి మంగళ హారతి నిచ్చారు.

తదుపరి ప్రసారమైన దివ్య సందేశములో భగవాన్ బాబావారు శివతత్వాన్ని వివరించారు. ఆరోజు సాయంకాలం గం 6 లకు ప్రారంభమైన భజన రాత్రంతా కొనసాగి, మార్చి 8వ తేదీన ఉదయం గం 6 లకు మహామంగళ హారతితో ముగిసింది. సాయి విద్యార్థినీ విద్యార్థులు, వేలాది భక్తులు ఈ అఖండ భజనలో పాల్గొని పులిహోరను, పొంగలిని ప్రసాదంగా స్వీకరించారు.

విద్యార్థినీ విద్యార్థుల కృతజ్ఞతాంజలి

శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయంలో వివిధ కోర్సులను ఈ విద్యాసంవత్సరంలో పూర్తిచేసుకుంటున్న విద్యార్థినీ విద్యార్థులు గురుదేవులు భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యచరణాలచెంత సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను సమర్పించి కృతజ్ఞతాభివందనములు తెల్పుకున్నారు. మార్చి 5వ తేదీన అనంతపురం క్యాంపస్ విద్యార్థినులు సమర్పించిన సంగీత విభావరిలో 'పలుకు నీవు, పలికించెడివాడవు నీవు.... పువ్వు పువ్వులోనూ నీ నవ్వు

కనిపించును స్వామీ” అంటూ స్వామిపట్ల వారి భక్తి భావాన్ని వ్యక్తీకరిస్తూ, “అనుదినం అనుక్షణం నీవు మాకు తోడుగా ఉండాలి స్వామీ” అని ప్రార్థించారు. స్వామితో వారి దివ్యానుభవాలను పంచుకుంటూ హిందీలో ఇంగ్లీషులో కొన్ని భక్తిగీతాలను ఆలపించారు.

మార్చి 8వ తేదీన బృందావనం విద్యార్థులు “కనుల ముందర కదలియాడే కరుణ రూపము నీవు, పిలచినంతనే పలుకరించే ప్రేమభావము నీవు” పాటతో భగవాన్ అవతార వైశిష్ట్యాన్ని తెలియజేశారు. స్వామితో వారికిగల దివ్యప్రేమబంధాన్ని, ‘హమ్ కొ తుమ్ సే ప్యార్ కితనా...’ పాటతో వ్యక్తపరిచారు.

మార్చి 9వ తేదీన ముద్దేనహళ్ళి క్యాంపస్ విద్యార్థులు సంకీర్తన చేశారు. స్వామి, వారి ఉనికిని విద్యార్థుల జీవితాలలో ప్రస్ఫుటంగా అభివ్యక్తీకరింపజేస్తూ తమ జీవితాలను ఆనందమయం చేశారని విద్యార్థులు పేర్కొన్నారు. స్వామివారి దివ్య సంరక్షణలో ఎన్నో అమూల్యమైన ఆధ్యాత్మిక విషయాలను అవగతం చేసుకున్నామన్నారు.

మార్చి 13వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ మరియు శ్రీ సత్యసాయి మీర్పురి సంగీత కళాశాల విద్యార్థులు సమర్పించిన సంగీత కార్యక్రమంలో, “తేరే దర్బార్ మే”, “మా ఓ మా....” పాటలు చోటుచేసుకున్నాయి.

మార్చి 20వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు, “స్వామీ, మేము మీవారము, మీరు మావారు” అన్న భావనను ప్రతిబింబిస్తూ, “మీ అనంత ప్రేమ మా జీవితాలలో మహోన్నతమైన మార్పు తెచ్చింది” అన్నారు. వాయిద్య సంగీతాన్ని వినిపించారు. భగవాన్ బాబావారి లఘు చిత్రాలను ప్రదర్శించారు.

హోలీ

బీహార్ మరియు జార్ఖండ్ నుండి వచ్చిన 500 మంది భక్తులు మార్చి 23, 24 తేదీలలో హోలీ పండుగను స్వామి సన్నిధిలో జరుపుకున్నారు. మార్చి 23వ తేదీన సాయంవేళ

శ్రీ రవి కుమార్, వారి కుమార్తెలు జ్యోత్స్న, సువర్ణలతో కలసి భక్తి గీతాలను ఆలపించారు. “తూ ప్యార్కా సాగర్ హై”, “సాయి దివ్యరూపం”, “సాయినాథ భగవాన్”, “రామచరణ్ సుఖదాయి” పాటలు పాడారు.

మార్చి 24వ తేదీన బీహార్ మరియు జార్ఖండ్ భక్తులు మైథిలి భాషలో భక్తిగీతాలు పాడారు. సీతామాత జన్మస్థలం మిథిల. ఈ ప్రాంతం బీహార్లో ఉన్నది. కృష్ణప్రియ వేణుగానం నాటి సంగీత విభావరిలో ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

మహిళా వృత్తివిద్యా కేంద్రం (త్యాగరాయ నగర్, చెన్నై) 15వ వార్షికోత్సవ వేడుకలు

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యాశీస్సులతో, సమాజంలో వెనుకబడిన మహిళల అభ్యున్నతికై 2001 సం॥లో ఈ వృత్తి విద్యాకేంద్రం ప్రారంభింపబడింది. నాలుగు విభాగాలతో ప్రారంభమైన ఈ కేంద్రం నేడు పద్నాలుగు విభాగాలకు విస్తరించి సేవలందిస్తున్నది. 35మంది మహిళలు ఈ కేంద్రంలో వివిధ రంగాలలో శిక్షణ ఇస్తున్నారు. మార్చి 19వ తేదీన ఘనంగా జరిగిన ఈ కేంద్ర 15వ వార్షికోత్సవానికి ముఖ్య అతిథులుగా శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్, వారి సతీమణి శ్రీమతి హిమవహ్ని విచ్చేశారు. శ్రీ వి. శ్రీనివాసన్ (శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు), ‘పద్మశ్రీ’ డా॥ వి. మోహన్ (కన్వీనరు, శ్రీ సత్యసాయి ట్రస్టు, తమిళనాడు), శ్రీ జి. వరదన్ (రాష్ట్ర అధ్యక్షులు, తమిళనాడు), జిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీ పి. సురేశ్ (చెన్నై మెట్రో, పడమర) తదితర ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

‘సాయి పుష్పాంజలి’ అని పిలువబడుతున్న ఈ కేంద్రం యొక్క వార్షికోత్సవ కార్యక్రమాలను శ్రీమతి హిమవహ్ని జ్యోతిప్రజ్వలనం చేసి ప్రారంభించారు. తదుపరి ఆ కేంద్రంలో శిక్షణ పొందుతున్నవారు ‘సుందరం’ మహిళా భజన బృందంతో కలసి భక్తి గీతాలను శ్రావ్యంగా ఆలపించారు.

తమిళనాడు రాష్ట్ర పూర్వ అధ్యక్షులు శ్రీ టి.జి. కృష్ణమూర్తి ఆనాటి ముఖ్య అతిథి శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్ని

సభకు పరిచయం చేస్తూ, స్వామివారు ఆయనను బాల్యంనుండే వారి దివ్య అవతార కార్యక్రమంలో ఒక ఆదర్శవంతమైన ఉపకరణంగా తీర్చిదిద్దారని, కనుకనే ఆయన చిన్న వయస్సులోనే ఆధ్యాత్మికంగా ఎంతో ఉన్నత స్థాయికి చేరుకున్నారని కొనియాడారు.

రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీ వరదన్ తన ప్రసంగంలో హాలీవుడ్ సాయి సెంటర్ అధ్యక్షులైన శ్రీ జీన్ మేసీ మాటలను ఉటంకిస్తూ, ఈ కేంద్రం ప్రేమాస్పదమైన సేవలకు నెలవుగా ఉన్నదని అన్నారు.

‘పద్మశ్రీ’ డా॥ మోహన్ ప్రపంచ ఆధ్యాత్మిక రాజధాని పుట్టపర్తిలో స్వామివారు నెలకొల్పిన మహోన్నతమైన విద్య, వైద్య సేవాసంస్థల వైశిష్ట్యాన్ని వివరించారు.

ఆ తరువాత ఏర్పాటుచేసిన వీడియో ప్రదర్శన ఈ కేంద్రంలోని వివిధ శాఖల కార్యకలాపాలను, భవిష్యత్ ప్రణాళికలను చూపరులకు విశదపరచింది.

అనంతరం, శ్రీమతి హిమవహ్ని శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్నవారికి యోగ్యతాపత్రాలు, బహుమతులను అందజేశారు.

టైలరింగ్ కోర్సులను పూర్తి చేసుకున్న మహిళలకు శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు శ్రీయుతులు

వి. శ్రీనివాసన్, ఆర్. జె. రత్నాకర్లు కుట్టుమిషన్లు పంపిణీ చేశారు.

కేంద్రంలో సేవలందిస్తున్నవారిని తమిళనాడు రాష్ట్ర ఆధ్యాత్మిక విభాగ సమన్వయకర్త శ్రీమతి సౌందర్య కృష్ణమూర్తి సత్కరించారు.

శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్ తన ప్రసంగంలో ప్రేమ, సేవలే భువిపై మానవజాతి మనుగడకు మూలాధారములని పేర్కొన్నారు. దేవదేవుని సేవకొరకే దేహం ఇవ్వబడిందని, సేవకై వినియోగించిన కాలమే సార్థకమవుతుందన్నారు. త్రికరణశుద్ధిగా మనం సేవలో పాల్గొన్నప్పుడు ఈ జన్మలోనేగాక జన్మజన్మలకూ స్వామి తోడునీడై ఉండి దివ్య మార్గదర్శిగా మనలను సదా కాపాడుతూ ఉంటారని అన్నారు.

అనంతరం, బాలవికాస్ బాలబాలికల సాంస్కృతిక ప్రదర్శన ఆహూతులను అలరించింది. శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థల జాతీయ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. రమణి బాలవికాస్ పిల్లలకు జ్ఞాపికలను అందజేశారు. చెన్నై మెట్రో (పడమర) జిల్లా అధ్యక్షుల వందన సమర్పణతో కార్యక్రమం పరిసమాప్తమైంది.

- దివి చతుర్వేది

లభిదారులకు కుట్టుమిషన్లు పంపిణీ

శిక్షణ పూర్తిచేసుకున్నవారికి యోగ్యతాపత్రాల ప్రదానం

శాంతి ఎక్కడ దొరుకుతుంది?

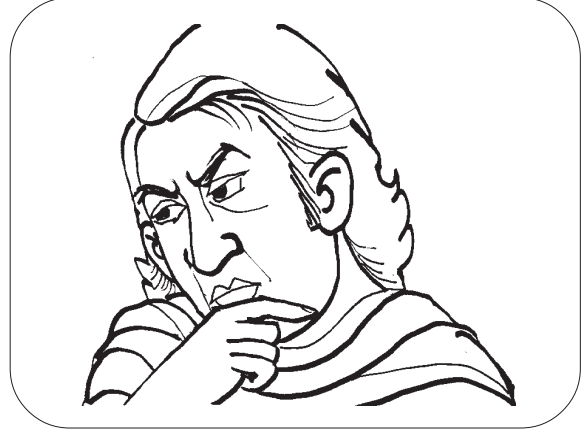

ఒక సాధకుడు తనకు గురువు ఉపదేశించిన మంత్రమును ఏకాగ్ర చిత్తంతో జపించాలని సంకల్పించి తెల్లవారే లేచి తన ఇంటిలో ఒక మూల కూర్చుని జపం ప్రారంభించాడు. అంతలో అతని ఇల్లాలు, ఇల్లాలితోపాటు పిల్లలూ లేచారు. వారి మాటలు, పిల్లల అల్లరి చేష్టలవలన ఏకాగ్రత కుదరలేదు. తనకు ఇంటిలో శాంతి ఉండదని గ్రహించి ఇల్లు వదిలి ఒక అడవిలో ప్రవేశించాడు. ఒక చెట్టు నీడలో కూర్చుని, “అహో! ఎంత ప్రశాంతంగా ఉంది ఇక్కడ! నేను ఎటువంటి అంతరాయం లేకుండా జపం చేసుకోవచ్చు”

అనుకున్నాడు. దీక్షతో జపం ప్రారంభించాడు. కొంతసేపటికి కొన్ని పక్షులు ఆ చెట్టుకొమ్మలమీద చేరి గోలగా అరవడం ప్రారంభించాయి. అంతేకాదు, అతనిమీద రెట్టలు వేశాయి. సాధకుని ధ్యానమునకు భంగం కలిగింది. “ఛీ, ఛీ, ఇంట్లో పిల్లల గోల, అడవిలో పిట్టల గోల! నాకీ జన్మలో ప్రశాంతంగా ధ్యానం చేసుకునే యోగంలేదు. మరో జన్మలోనైనా అట్టి అవకాశం అనుగ్రహించుమని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ నా జీవితాన్ని అంత్యం చేసుకుంటాను” అని నిశ్చయించుకున్నాడు.

వెంటనే కొన్ని కట్టెల పుల్లలు తెచ్చి ఒక చితిగా పేర్చాడు. నిప్పుంటించి మంటలోకి దూకడానికి సిద్ధపడ్డాడు. ఇంతలో “ఆగు!” అన్న అరుపు వినబడింది. అతను ఇటు అటు చూస్తూండగా ఒక వృద్ధుడు వచ్చి, “అయ్యా, నీవు మంటల్లోకి దుమికి ప్రాణత్యాగం చేసుకో! నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇప్పుడు గాలి మేము నివసించే గుడిసెలవైపు వీచుతూంది. మనిషి కాలుతూంటే వచ్చే కమురు కంపును మేము భరించలేము. కనుక, నీవు గాలి మరొకవైపుకు మరలునంతవరకు వేచియుండు. లేదా ఇంకొక చోటుకి వెళ్ళు” అన్నాడు.

ఈ మాటలు విన్న సాధకుడు, “మనిషికి చనిపోవటానికి కూడా స్వాతంత్ర్యంలేదు. అంతరాయములు అంతటా వస్తాయి. నేను నా ఇంటికే వెళ్ళి వీలుచూచుకుని మనస్సు నిలకడ చేసుకుని ధ్యానం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను” అని అనుకొని ఇంటికే వెళ్ళాడు.

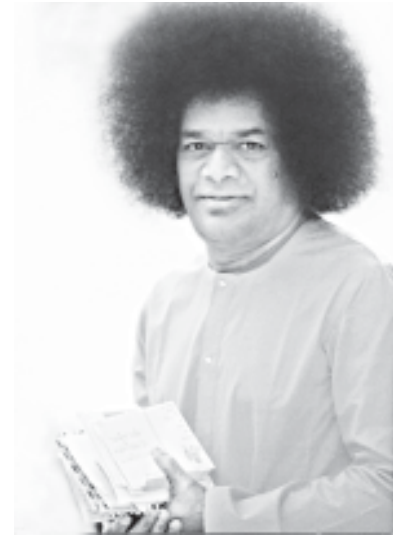
సాధనకు కావలసినది ఏకాంత ప్రదేశం కాదు, దృఢచిత్తం కావాలి.

- బాబా

చిత్రకారులు: భావరాజు వేంకట సత్యమూర్తి

పరంజ్యోతికి అభిముఖుడవు కమ్ము!

నీవు జ్యోతికెదురుగా నడచునంతవరకును నీ నీడ నీ వెనుక నుండి నిన్ను అనుసరించుచుండును. జ్యోతికి విముఖుడవు కాగానే నీడ నీ ముందరికి వచ్చును. అప్పుడు నీవు దానిని అనుసరింపవలసివచ్చును. మాయ నీడవంటిది. భగవంతుడు పరంజ్యోతి. నీవు భగవంతునకు అభిముఖుడవై ఉన్నంతవరకు మాయ నీ వెనుకనే పడియుండును; నీ ముందరికి వచ్చి నిన్ను భ్రమింపజేయజాలదు. నీవు ఆ స్థితిలోనే స్థిరముగా ఉండుము. చలింపకుము.

- బాబా

సాయిశ్వరుని జననీ జనకులు శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ, శ్రీ పెద్ద వెంకమరాజు

Date of Publication 23rd April 2016

మహాశివరాత్రి: 'సాయీశ్వర లింగాభిషేకం'

'శివ సంకల్పం' నృత్య కార్యక్రమం

హోలీ: సంగీత కచ్చేరి

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్ లైన్ పద్ధతిన మా వెబ్ సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.